GODINA X.

Poštarina plaćena u gotovu

Salezijanski vjesnik

SIJEČANJ
VELJAČA
BROJ 1-2
1929

26401

Fond „Don Bosko“ (za svećenički podmladak siromašnih mladića): Marija Asl 50 din. — Terezija Bišćan 30 din. — Terezija Boltek 10 din. — Rudolf Devide 15 din. — Josipa Kralj 15 din. — Milica Novaković 10 din. — Don Petar Luković 50 din. — Ukupno 3.468 din.

NE ZABORAVITE!

Salezijanski suradnici, koji se ispovjede, prime sv. Pričest, mole po nakani sv. Oca Pape i pohode koju crkvu ili javnu kapelu, mogu dobiti u mjesecu ožujku i travnju ova oproštenja:

Potpuna oproštenja: 1. Na dan, kad se novi suradnik upiše u Savez sal. suradništva. — 2. Jedamput na mjesec, u koji god dan suradnik ili suradnica hoće. — 3. Svaki mjesec na dan vježbe sretne smrti. — 4. Svaki dan jedan potpuni oprost, ako uz koji god staleški posao pobožno izgovore jedan streloviti uzdah, a za svaki drugi streloviti uzdah, preko dana uz rad izgovoren, dobivaju 400 dana oproštenja. — 5. Na blagdan sv. Josipa, 19. ožujka. — 6. Na Blagovijest, 25. ožujka. — 7. Na blagdan Sedam žalosti B. D. M., — 8. Na Cvijetnu nedjelju, 2. travnja. — 9. Na Veliki Četvrtak. — 10. Na Uskrs.

Stajališna oproštenja: 1. Oproštenje od 30 godina i 30 četrdesetica na sedamdesetnicu, 5. veljače, na šezdesetnicu, 12. veljače, pedesetnicu, 19. veljače, na Veliki Petak i Veliku Subotu, 15. i 16. travnja. — 2. Oproštenje od 25 godina i 25 četrdesetica na čistu srijedu i na četvrtu nedjelju u korizmi. — 3. Oproštenje od 10 godina i 10 četrdesetica sve ostale dane korizme.

(Tko hoće da dobije stajališna oproštenja, mora izmoliti u gore naznačene dane 5 Očenaša, 5 Zdravomarija i Slava Ocu za dobrobit katoličke Crkve te 1 Očenaš, 1 Zdravomariju i Slava Ocu po nakani sv. Oca Pape. Osim toga treba da je u stanju posvećujuće milosti Božje i da posjeti koju crkvu ili javnu kapelu.)

(Za ova oproštenja zahtijeva se sv. Ispovijed i sv. Pričest te molitva po nakani sv. Oca Pape.)

Neka nepotpuna oproštenja: 1. Tri stotine dana svaki put, kad sa skrušenim srcem suradnici vrše koje djelo milosrđa ili kršćanske ljubavi. — 2. Sedam godina i sedam četrdesetnica, kad god ponove posvetu presv. Srcu Isusovu.

Povlastica sal. suradnika: Sve mise, koje se čitaju za pokojne suradnike, privilegirane su u svako vrijeme i na svakom mjestu, čitao ih koji god svećenik.

NAŠI POKOJNICI

Pero Weis iz Sr. Mitrovice — Luka Vidaković iz Sr. Mitrovice — Kos Ana iz Novske — Lenuzzi Slavo iz Karlovca — Suntešić Tomislav, učitelj iz Hercegovca — Maračić Vinko iz Aleksandrova — Marija Rossiello iz Korčule — Vuletić Ubald iz Knina — Pavić Kristina iz Đakova — Malinac Ana iz Čazme — Šimunović Josip, svećenik iz Đakova. —

Pokoj vječni daruj im, Gospodine, i svjetlost vječna svijetlila njima. Počivali u miru. Amen.

(Molimo dobre suradnike i suradnice, neka nam rado jave imena umrlih suradnika, da se molimo za njih i drugima ih preporučimo u molitvu. Ima suradnika, koji ne primaju Vjesnika, i za njih molimo, da nam javite, ako umru.)

SALEZIJANSKI VJESNIK
GLASILO • SALEZIJANSKOG • SURADNIŠTVA
GOD. X. SIJEČANJ - VELJAČA 1939 BROJ 1.-2.

Pismo vrhovnog glavara

Velezaslužni suradnici i suradnice

Godina 1938. bila je za salezijansku obitelj godina posebnih blagoslova Božjih, pa zato osjećam dužnost, da vas pozovem, da zajedno zapjevamo pjesmu hvale Bogu.

Kako ste razumjeli iz Salezijanskog Vjesnika, proslave su 50-godišnjice smrti sv. Ivana Boska veličanstveno uspjele, a što je najvažnije, one su donijele i obilate duhovne plodove.

Razlog velikog našeg veselja jest činjenica, da nam je s pomoću Božjom i s pomoću Marije Pomoćnice uspjelo divno prenoviti baziliku Marije Pomoćnice u Turinu, u prvom redu veličanstvene oltare Marije Pomoćnice i sv. Ivana Boska.

Drugi je razlog naše duboke zahvalnosti sretan svršetak 15. općeg zbora sal. Družbe, koji se održao u Turinu, a koji znači ne samo jedno novo i snažno očitovanje međusobne bratske pažnje i sinovske privrženosti našem svetom Utemeljitelju, nego i potvrdu obnovljenih odluka, da ćemo uvijek i svugdje s velikim poletom širiti djela velikoga Don Boska, u njegovu duhu i prema njegovim smjernicama.

Radujem se, što vam mogu prikazati na papiru rad učinjen vašom pomoći u prošloj godini. Po cijelom je svijetu podignuto 28 muških zavoda i 24 ženska. Lijep broj, plod osobitog blagoslova Božjeg.

Veseliće vas, kad čujete i to da je prva kuća, koju je Don Bosko utemeljio izvan Turina u Mirabelu monferatskom 1863. i zatim 1870. prenio u Borgo San Martino, opet otvorena i znatno proširena. Obnovljeni je zavod određen za obrazovanje misionara istočne inspektorije.

Božja je Providnost uredila stvari tako da kruna svečanosti 50-godišnjice smrti sv. Ivana Boska bude proslavljenje bl. Marije Dominike Macarelo, suutemeljiteljice i prve vrhovne glavarice Kćeri Marije Pomoćnice. To je velebno uzveličanje, koje će u srcima svih ostaviti uz dobre odluke i najprijatnija sjećanja, sjajan dokaz silne moći duha našeg velikog Oca da rodi plodove svetosti. Nova je blaženica — odrasla u njegovoj školi — ne samo uvijek priznavala u sv. Ivanu Bosku Utemeljitelja i Oca, nego i neprestano poticala svoje duhovne kćeri da nasljeduju kreposti Oca i da provode u život njegov duh osobito gledom na Pravila, koja im je on dao.

Svima je poznato kako se je — čak i u udaljenijim krajevima — čudesno razvila u najrazličitijim granama djelatnosti ova kongregacija, kojoj je bl. Marija Macarelo bila prvom glavaricom i — kako je Crkva časno naziva — suutemeljiteljicom. 785 je zavoda rasijano po svim kontinentima i u misijskim zemljama, a u njima, blagosivane od Boga i od ljudi, plodno ra-

di više od 9000 Kćeri Marije Pomoćnice, koje svoje djelo vjere i prosvjete potkrepljuju divnim žrtvama. Jasno je, da je najkorisniji način štovanja nove blaženice Marije Macarelo taj da djelotvorno sudjelujemo u razvoju djela tako dragog njezinu srcu što je plamtjelo revnošću za spas duša.

Ali, dokle god živimo u ovoj suznoj dolini, uvijek će se radostima pridruživati i boli kao ružama trnje. Srce nam krvari pri sjećanju na mnoge kuće i na brojne sinove i kćeri sv. Ivana Boska, koji su neprestano predani samovolji crvenih u uzburkanoj Španiji.

I u Kini naša djela trpe neizbježive posljedice rata.

A u Krišnagaru je strašna poplava sasvim uništila našu siromašnu misiju. Nadam se, da će se mnoga plemenita srca ganuti nad ovom ucviljenom subraćom i nad dušama, koje su im povjerene.

Javio sam vam jednom zgodom da spremamo proslavu uspomene prve katekizacije, koju je počeo Don Bosko s dječakom Bartolomejem Gareli 8. decembra 1841. u sakristiji crkve sv. Franje Asiškog u Turinu. Htio bih dakle da se svi radovi oko bazilike dotle dovrše. Zato vam ove godine preporučujem samo dvije stvari:

1. Potpomažite djela, koja već postoje, osobito naša sirotišta i kuće, u kojima se obrazuje naš podmladak.

2. Širite sve većom revnošću pobožnost prema Mariji Pomoćnici i sv. Ivanu Bosku.

Sada se, velezaslužni suradnici i suradnice, pripravimo svetim žarom na posao. Neka vas ohrabri misao na blagoslove i nagrade od Boga obećane onome, koji surađuje s Njime u spasavanju duša, a isto tako i uvjerenje da se svaki dan, pa možemo reći i svaki čas u danu, sa svih strana svijeta iz salezijanskih kuća i misija diže k Bogu molitve da vama i vašim dragim isprose obilne milosti.

U ime sv. Ivana Boska šaljem svima blagoslov Marije Pomoćnice i ostajem s čuvstvima najdublje zahvalnosti

vaš odani u Gospodinu

PETAR RIKALDONE, svećenik,

vrh. poglavar

Zadnji trenuci života sv. Ivana Boska

Pred Božić 1887. legao je Don Bosko da se više ne digne. Bolest je tako napredovala da je 24. decembra primio poputbinu i sv. Ulje. Ipak, usprkos takvog stanja i liječničkih izjava nitko nije htio vjerovati da je konac tu. Samo se on sam nije obmanjivao. Don Albera mu je 28. decembra rekao: „Već ste triput stigli do na prag vječnosti pa se opet vratili radi molitava svojih duhovnih sinova. Siguran sam da će i ovaj put biti tako.“ —

— „Ne — odgovorio je Don Bosko — sada se više neću vratiti.“

Molili su ga neka sam ište od Gospodina svoje ozdravljenje. Nije htio. Ograđivao se govoreći:

„Neka se vrši Njegova volja!“

Govorili su mu molitvice, koje je on ponavljao. A kad su mu stavljali u usta: Presveta Marijo, daj da ozdravim! — nije odgovarao. Također je želio da mu liječnici ne prikrivaju istine:

„Ne bojim se ničeg, miran sam i spreman.“

Zadnji su njegovi dani bili kratko opetovanje cijelog njegova života, njegov cijeli život u malom. Umirao je od slabosti, istrošenosti više nego od kakve bolesti. Ali je do kraja sačuvao svu prijašnju snagu i raspoloženje uma i volje. Nije bilo dana da ne bi preporučivao svojim salezijancima koju od dragih tačaka iz Pravila salezijanskog a i kršćanskog života.

Neprestano su ga posjećivali kardinal Alimonda i razne visoke ličnosti, koje su prolazile kroz Turin, i no-

sili su mu vijesti kako se Papa a i sav svijet zanima za njega. A on ih je primao s poniznom i zahvalnom prijaznošću kako je i prije postupao s velikima i malima.

Svjestan da je njegovo djelo stalno izloženo oskudici i tolikim potrebama, kojima je dotad uvijek Providnost doskočila, nije ni sada izgubio čvrstog pouzdanja u Boga ni za sam ne čekajući, jer Don Bosko više neće moći doći."

Bio je i veseo i u tim teškim zadnjim danima. Jednog dana, dok su se salezijanci kraj njegove postelje dogovarali kako da mu promijene ležaj a da mu ne prouzroče boli ni teškoća, on će: „Lako: svežite mi oko vrata uže, pa me tako potegnite s jednog kreveta na drugi."

Sv. otac papa Pijo XI. moli u crkvi sv. Petra pred novom blaženicom. Na lijevo: grob sv. Petra, t. zv. „Confessio."

čas, uvjeren — u svojoj poniznosti — da Gospodin ne treba njegova sudjelovanja. U večer 8. januara 1888. reče tajniku:

„Žao mi je što vam ne mogu pomoći kao prije da idem okolo prosjačiti; potrošio sam sve do zadnje pare prije svoje bolesti, i sada nemam sredstava, a naši dječaci i dalje traže kruha. Šta da radimo? Treba reći ljudima, ko želi da učini dobro don Bosku i njegovoj siročadi, neka učini

27. januara stanje mu se znatno pogoršalo. U večer don Sala našavši se sam uz njega i uhvativši jedan čas, kad je Don Bosko lakše disao, reče mu:

— Teško Vam je, Don Bosko, zar ne?

„Da — odgovori Don Bosko — ali sve je prošlo, pa će proći i to."

— Mogu li išta učiniti da Vam olakšam?

„Moli!" —

I don Sala sklopi ruke i poče da moli. A poslije nastavi:

— Don Bosko, sad možete biti zadovoljni pri pomisli da ste u ovom životu, koji je bio pun patnje i napora, uspjeli da ustanovite Družbu Salezijanaca, da podignete kuće skoro po cijelom svijetu...

„Da, što sam učinio, učinio sam za Gospodina... — reče Don Bosko. — da se je moglo učiniti više... ali učiniće to moji sinovi.“ —

Malo poslije reče: „Našu Kongregaciju vodi Bog a štiti Marija Pomoćnica.“

U zadnjim se časovima njegov život očitovao još jedino u molitvi. 29. je cijeli dan ponavljao: „Majko — Majko! — sutra, sutra!“ — A oko 6 sati govorio je ispod glasa: „Isuse — Isuse! — Marijo — Marijo! — Isuse i Marijo, — Vama dajem svoje srce i dušu... U ruke Tvoje, Gospodine, predajem duh svoj.. O Majko — Majko — otvori mi rajska vrata!“ — Poslije je sklopljenih ruku ponavljao mnoge odlomke iz sv. Pisma koji su ga vodili u cijelom životu i davali mu smjernice u njegovom radu: „Ljubite — ljubite svoje neprijatelje... Blagosivajte one, koji vas progone... Tražite Božje kraljestvo... I od grijeha moga... grijeha moga... očisti... očisti me!...“

Bio je sv. Ivan Bosko čovjek rada, koji ipak nije nikad pomišljao da mu je dozvoljeno zakinuti molitvu radi vanjskog djelovanja. Molio je radeći, ali je uvijek molitva bila iznad rada, i uvijek je u poslu našao vremena i načina da se bavi sobom. Sada, kad više nije mogao raditi, učvrstio je još više prvenstvo molitve predavši joj se sasvim.

30. je januara don Rua počeo svoju poglavarsku dužnost, ali je odmah izjavio svima svećenicima i pitomcima u kući da je Poglavar još Don Bosko i da će on to u duhu uvijek i ostati. Tada ih je u povorci provodio kroz sobu gdje se je Don Bosko borio sa smrću. Don Bosko je ležao na tri jastuka, glavom naklonjenom malo na desno rame. Lice mu je bilo smireno, oči pritvorene, ruke pružene po krevetu. Na prsima mu raspelo, a kod nogu ljubičasta stola, znak svećeništva. Njegovi su duhovni sinovi prilazili k njemu, spuštali se na koljena i molili. Jedni su ljubili Don Boskov pokrivač, drugi se gušili u jecajima; a neki su si tiho brisali suze. Dugo je trajala ta njema zadnja povorka ispred Oca, koji više nije ništa znao o tome...

Udaralo je 4 i tričetvrt u jutro 31. januara 1888., kad se svećenik, koji je bio najbliže umirućem, okrenu k ostalima i započe „De profundis“. Velika je duša odletjela k Bogu. Kad je svršila molitva, don Rua potresen reče:

„Sirote smo, ali tješimo se. Ako smo izgubili oca na zemlji, dobili smo zaštitnika na nebu. Slijedeći njegove primjere pokažimo da smo uistinu njegovi sinovi, dostojni velikoga oca.“

Tim je riječima don Rua započeo dužnost Don Boskova nasljednika. —

Pape - branitelji socijalne pravde

(Za 17. godišnjicu krunisanja sv. Oca Pape Pija XI.)

Kada je g. 1922. Pijo XI. zasjeo stolicu sv. Petra u Rimu, navijestila je Rusija svemu svijetu duhovni boj, prijetila je uništenjem svega društvenog poretka, u prvom redu vjere, Crkve i papinstva. Pijo XI. junački se prihvatio posla uzevši za geslo „Mir Kristov u kraljevstvu Kristovu“. A u duhu je dodao: Mi se borimo za socijalnu pravdu.

Socijalna pravda! Riječ naših dana. O toj pravdi da kažemo nekoliko riječi.

Zašto su Pape protivnici kapitalizma i komunizma?

I, ako se protive komunizmu, zar ne pomažu tim uništavanje jadne radničke mase?

Povjesna razjašnjenja

Daljnje uzroke mnogih današnjih modernih zabluda moramo tražiti u zloglasnoj francuskoj revoluciji, koja je između ostalih rodila i dva osobita čovjeka: francuskog ljekara Keznea, oca gospodarskog liberalizma, i njemačkog Židova Karla Marksa, oca komunizma.

Gospodarski je liberalizam htio da u gospodarstvu vlada potpuna sloboda. Radnik ima ruke a poslodavac dinar — kapital. Neka slobodno sklope ugovor u koji se ne smije miješati niko, a najmanje država i Crkva, koje bi — jedna i druga — mogle svojim zakonima i naukom ograničiti nasilja stranaka. Stvarno je slobodan bio samo poslodavac, jer on ima na raspolaganju mnogo radnih snaga, a radniku je rad jedini izvor dohotka. Posljedice gospodarskog liberalizma bile su: s jedne strane nepregledna množina radnika bez kruha i krova, a s druge prekomjerno bogatstvo bezobzirnih kapitalista.

Žalosno stanje radništva uzbudilo je otpor. Na čelu otpora stajali su s jedne strane socijalizam i komunizam, a s druge Pape i Crkva.

Otac komunizma je Karlo Marks, Židov bez vjere i protiv svake vjere, a u prvom redu katoličke. Za njega je jedina čovjekova svrha ostvarenje zemaljskog raja. A da čovjek to postigne mora se prije svega odreći privatne svojine. Sve što čovjek ima, mora dati državi, a ona će kao jedina zakonita vlasnica dijeliti od svega svima prema svojoj uviđavnosti i ne polažući o tome nikome računa. Pa ne samo to! Čovjek nema ni slobodne volje, nema nikakvih veza ni dužnosti prema roditeljima, djeci, rođacima i t. d. On ima dužnosti samo prema državi. Ona ga rađa, othranjuje, pokopava. Ona mu je otac i majka, ona mu je — bog. To je Marksovo evanđelje.

Gospodarski je liberalizam kao nauka davno propao. Ali njegove praktične posljedice osjećamo još i danas u kapitalizmu. A ono, što je komunizam stvorio u Rusiji, jasan nam je dokaz kako je poguban. „Po rodovima njihovim poznaćete ih."

Po Marksu je radnik postao robom države. On nema obitelji. Djeca su vlasništvo države, i zato se uzgajaju u skupnom uzgajalištu. Boljševik nema doma. On ima samo prostor za spavanje. I onaj se, koji dodjeljuje prostore za spavanje, hranu i stanovanje, ne obazire na to da li će se naći žena s mužem, dijete s majkom. U novoj državi, u tom obećanom zemaljskom raju, čovjek je od rođenja do smrti samo gola brojka. Kao dojenče on je brojka u knjizi dadilje, kasnije brojka u dječjem skloništu, školi, omladinskoj organizaciji, i konačno brojka u tvornici. Komunist se ne smije ni jednu minutu zvati slobodan, svoj. Sužanj je države! Pa da bi se barem mogao tješiti mišlju na vječnost, na Boga. Vječnost je za njega san, smrt nerješena zagonetka.

A šta je mislio dobiti komunist za to, što se je prodao državi? Kruh? Velike množine ruskih radnika, koji su umrli i umiru od gladi, živ su nam dokaz, da je komunistički raj bio samo varavi san nekih ljudi i slatka mamka, koja je povukla priproste ljude u smrt i propast.

Dakle komunizam nije u stanju da oslobodi radnika.

Crkva

Oslobođenje obećaje Crkva svojim naukom. Za teško su se socijalno pi-

tanje i bijedu radnika zanimali, i još se zanimaju, Pape. Svi, a osobito dvojica, koji su u tom pogledu najviše učinili: Leon XIII. i sadašnji Papa Pijo XI. Pape su i tu izabrali jedini pravi put — put Kristova nauka. Oni nam dovikuju: „Jedan je spasitelj — Isus Krist. I u nikom drugom nema spasenja, jer nijedno drugo ime pod nebom nije dano, da bismo se mogli u njemu spasti".

Isus nas je prije svega spasio u duhovnom pogledu, a onda njegovo evanđelje sadrži i sva ona sredstva, koja su nam potrebna da uredimo svoje zemaljsko življenje što primjernije dostojanstvu otkupljene Božje djece. Crkva je vidjela da je procvat vjerskog života u velikoj mjeri odvisan o uređenim gospodarskim prilikama. Svako pitanje, koje se bavi podupiranjem ubogih, jest bistveno kršćansko. To nam svjedoče brojne crkvene ustanove, to nam pripovijedaju mnogi socijalni sveci kao na pr. sv. Franjo Asiški, sv. Vinko Paulski, sv. Ivan Bosko i dr. Sve liberalstvo, sav komunizam nisu nam mogli dati niti jedne milosrdne sestre. I ko danas organizira karitativna društva i pomaže žrtvama bijede, ako ne Crkva: biskupi svećenici, dobri katolici, i svi po smjernicama i uputama, koje primaju od Kristovog namjesnika?

Komunizam i kapitalizam su čovjeka sramotno zarobili. A ropstvo se protivi otkupiteljskom nauku Isusa Krista. Djeca Božja i baštinici nebeskog kraljevstva ne smiju biti nikome robovi, pa ni državi. Crkva neće da njeni vjernici, živi udovi Gospodinova tajanstvenog tijela, panu u nečasnu ropsku ovisnost ni kapitala ni komunističke države. Nas hrani Krist svojim živim tijelom. Nismo svoji nego njegovi. Zato se ne smijemo nikome prodavati. Crkva se je borila protiv ropstva u prvim vjekovima kršćanstva, a i danas se odlučno bori protiv modernog ropstva naših dana.

Protivno kapitalistima uče Pape, da radnik ima potpuno pravo ne samo na ono, što mu je potprebno za prehranu obitelji, nego i na ono, što će mu trebati pod stare dane, kad više ne mogne da radi. A protivno komunistima pak tvrde, da kapital sam po sebi nije loš, nego su loši ljudi, koji njime upravljaju. Ako bi kapital bio u poštenim rukama, i ako bi se dobitak pravilno razdjeljivao između radnika i poslodavca, nastale bi bolje prilike za radnike. Da se to postigne — uče Pape — potrebno je zajedničko sudjelovanje Crkve, države i samog radništva. To će se srećno jedinstvo postići onda, kad se društvo preporodi u duhu evanđelja. Uvjerimo se barem na današnjim razvalinama društvenog reda da kršenje Božjeg zakona ima odsudne posljedice ne samo za onaj nego i za ovaj život. Ljudsko društvo mora iznova početi u privatnom i javnom životu s ispunjavanjem Božjeg zakona.

A sveta je dužnost svih katolika da svim silama podupiru rad rimskih Papa, koji su pravi i jedini branitelji socijalne pravde.

Zaključak

U Nizozemskoj brane cvjetne vrtove i polja od morskih valova visoki nasipi. Dogodi se, da more od vremena do vremena prodre ipak te nasipe i svom bjesnoćom udari na polja i vrtove. Šteta je ogromna. Na ovu opasnost upozoravaju Nizozemce posebni znakovi truba i sirena. Na te znakove ostave Nizozemci svaki posao i kao jedan trče na nasipe. — Katolička je Crkva cvjetni vrt, gdje cvatu kršćanske kreposti pravde i ljubavi. Pred bijesnim valovima nepravde i mržnje čuvaju je čvrsti nasipi Božjeg zakona. Od vremena do vremena pođe divljim silama bezvjerstva za rukom da prodru te nasipe, i tada nas upozori na opasnost veliki stražar kršćanstva, Kristov namjesnik, rimski Papa.

A mi? Zar ćemo ostati mirni? Ne! Žurimo se svi kao jedan na nasipe, koje hoće da poruše bijesni valovi modernih zabluda!

Nek vlada mir Kristov u kraljevstvu Kristovu! Nek cvate kršćanski

život i s njim socijalna pravda među nama, koji smo si izabrali za učitelja i vođu, za oca i branitelja, rimskoga Papu, kojemu kličemo iz sveg srca: nek živi i dugo, dugo sretno vlada!

Kruh i otrov

(Sv. Ivan Bosko i štampa)

Surađivati u dobroj štampi znači surađivati u apostolatu, koji je svet i presvet.

Sv. Ivan Bosko, zapitan, što bi trebalo suprostaviti zloj štampi, odgovorio bi: „Zloj štampi treba suprostaviti dobru štampu."

Ovu preporuku upravljao je svetac Neka dakle oni, koji znadu pisati, pišu; koji se mogu pretplatiti, neka se pretplaćuju; koji mogu čitati, neka je čitaju; oni koji je mogu preporučivati, neka je preporučuju; koji je mogu širiti, neka je šire."

Ovo je široko polje, gdje može svaki čovjek da nađe svoj dio rada, ko-

Radna: *Ovogodišnji novaci, preobučeni na praznik Krista Kralja.*

svima, ali naročito i u prvom redu svojim suradnicima i suradnicama, koji dobro znadu, da je dobra štampa jedno od glavnih sredstava njihova posvećenja.

„Uzalud" — reče sv. Otac Pijo XI. — „podižete crkve i propovijedate misije i osnivate zavode; sva vaša dobra djela i nastojanja bit će razorena, ako u isto vrijeme ne uzmete u ruke i zavitlate, napadajući i braneći se, drugo oružje, dobru katoličku štampu.

jim će koristiti vjeri, domovini, obitelji i društvu. Dužnost je to svih dobrih, koji osjećaju u sebi želju, da brane i šire kraljevstvo Božje na zemlji. Samo širenjem dobre štampe može se raskrinkati zabluda i rasvijetliti istina, može se upoznati i otkriti zlo, pronaći njegov izvor i pokazati ga svima, samo tako može se iskorjeniti drač i zasijati dobro sjeme.

Tako je uvijek ovu dužnost zamišljao sv. Ivan Bosko, a tako će je bez

sumnje zamišljati i njegovi suradnici.

Zar nije dobra štampa pisana riječ Isusa Krista, tumač njegova evanđelja, obrana njegove Crkve, pretstraža njegove osvajalačke vojske?

Otrov

„Riječ je" — kaže Hello — „kruh ili otrov. Kruh, ako je dobra; otrov, ako je zla."

„Svaki otrov" — upozorio je sv. Ivan Bosko — „manje je koban za mladež nego li su zle knjige; to više ih se treba bojati, što se češće izdaju, i što možda tu i tamo imaju i vjerskog sadržaja."

Don Bosko, koji je dolazio u dodir sa svim staležima te živio u očinskom saobraćaju sa svojim mladićima, upoznao je temeljito razorne posljedice slabog štiva, dizao je svoj glas na opomenu, neoprezne je upozorivao, dobre sokolio.

Don Bosko se je — možemo reći — sav istrošio u pobijanju slabih knjiga i u širenju dobrih.

Don Boskov zov na uzbunu našao je odziva među njegovim suradnicima, a nalazi ga i danas posvuda. U smislu njegova pisanja protiv zlih knjiga izdala je Kongregacija sv. Obreda u Rimu glasno upozorenje na tu pogibelj, koja nikad ne prestaje. U svome se pozivu Kongregacija uglavnom bavi lijepom knjigom (novele, romani, igrokazi). Kad bi ova vrsta književnosti, koja mnoge privlači, osobito pak mladež, bila u granicama stidljivosti i poštenja, trebalo bi je ne samo širiti nego i pomagati, da se njezinom pomoću popravi ćudorednost. Ali žalibože, ova vrsta književnosti nije u mnogo slučajeva dobra. Užasna je šteta, koju trpe duše od zlih knjiga. Zle knjige kadre su da očaraju, osobito mlada čovjeka, budući da pisci ovih knjiga najživljim bojama slikaju bolesne prizore. Nemareći za dužnu opreznost pripovijedaju sad prikrito, sad otvoreno i besramno najružnije zgodbe. Opisuju u najtanje tančine ponizujuće sjetilne opačine. Prikazuju ih sa svom biranošću riječi i pripovijedanja.

Svatko vidi, kako ovo može da pogubno utječe naročito na mladež, kojoj vatrenost njezine dobi oteščava, da se očuva od zla. Svesci malena obujma prodaju se za malu cijenu u knjižarama, na ulicama, po trgovima, na kolodvorima. Ove knjige, koje začudnom epidemičnom brzinom prolaze iz ruke u ruku, često unose u kršćanske obitelji vrlo žalosno opustošenje! Mogu pričati pažljivi i revni odgojitelji, mogu pričati mnoge matere, koje budnim okom prate tjelesni i duševni razvoj svoje djece, kakav učinak može proizvesti na mladu dušu čitanje samo jedne zle pripovijesti. Stanovite stranice kao da su prožete vatrom i zlobom, koja grije mozak, potpaljuje maštu, podjaruje strasti, uzbuđuje radoznalost, podbada sjetila. Zla je knjiga neprijatelj, bijesan neprijatelj. Možemo ga svuda naći, a da ga i ne tražimo. Vidimo ga, gdje očijuka na nas iz izloga, iz školskih klupa, iz ruku našega druga: javlja se gotovo uvijek na zavodljiv način, zakićen svim čarima, gdjekad razodjeven i drzak, prema modi, bez stida, s nepristojnom slobodom.

Uvijek dolazi, da traži plijen. Koliko ih pane njegovom žrtvom! Koliki mladići, kolike djevojčice, koliki muževi i žene, pijući vodu iz ove otrovne bujice, koja prijeti da poplavi cijeli svijet, izgubili su svoj posmijeh, svoju ljubav prema dobrim stvarima, prema roditeljima, roditelji prema djeci, svi zajedno prema Bogu. Ne daj Bože, da ova nesreća postane — kako bi mogla postati — nepopravljivom.

Jedna činjenica

Jednom je sv. Ivan Bosko pošao u pohode nekom generalu, svome prijatelju. General je sveca vrlo štovao. Pođe mu ususret, nakloni se i smjerno mu poljubi ruku uz izraz duboke odanosti.

Bio je prisutan i sin gospodina markeza, dječačić od nekih jedanaest godina, koji je ostao ukočen, kao da je mjesto svećenika ušao u kuću prosjak

— Hajde, Karlo, reče otac, da te prestavim velečasnom.

Sinak se ne makne: ostane uspravan, škiljeći postrance na svećenika, kao da želi reći: što ćeš ti ovdje?

— Ne znaš li, tko je ovaj svećenik? — prijaznom će upornošću otac. To je Don Bosko, o kojemu si toliko puta čuo.

Karlo nakrivi usne:

— Ja da poljubim ruke popu?

General problijedi. Don Bosko ostade miran i vedar, kao da je prečuo uvredu, pa zametne razgovor.

Karlo je također učestvovao u razgovoru. Mora se priznati, slušao je pozorno, odgovarao je i pitao brzo i živo. Imao je jasne spoznaje o svim školskim predmetima, zemljopisu, povijesti, glazbi, itd. Ali kad su se dotakli vjerskih pitanja, gospodičić je stisnuo usne, i ni jedna jedincata riječ nije više izašla iz njegovih ustiju.

Kad se dječak udaljio, general je, ojađen više no ikada, izrazio Don Bosku svoje iznenađenje, što je u duši svoga sinčića otkrio kutić, za koji dosada nije znao, kutić pun mržnje na vjeru i njezine službenike. General je začuđen tražio tome uzrok.

— Bio je prije tako dobar, tako pobožan.

— Pa kako se mogao tako promjeniti?

— Vjerujte, velečasni, uvijek smo ga ljubomorno čuvali. Ja sam vazda nastojao, da mu prednjačim dobrim primjerom, zlih društava nije pohađao.

Don Bosko, koji se bio zagledao u stol pun listova, novina i dnevnika, slikanih u svim bojama, podiže glavu i s iskrenošću, kojom je uvijek običavao govoriti, klikne:

— Evo uzroka, gospodine generale!

— Nije moguće, odgovori general — što mogu razumjeti dječaci o stanovitim pitanjima koja se tu obravnavaju? Osim toga, ja sam sinu zabranio, da čita ove listove, a on je dosada uvijek mene slušao.

— Ipak...

— Dopustio sam mu samo, priznajem, da gleda slike.

— Eto izvora zlu, — zaključi Don Bosko siguran. Evo izvora, iz koga je bijedni Karlo pio otrov, koji mu je zarazio dušu.

— Pa što onda da činim?

— Nadomjestite zlu štampu dobrom!

Gospodin general odobri Don Boskov savjet, ali bez uspjeha.

U mnogo slučajeva, treba priznati, protuotrov ne dolazi vazda u pravo vrijeme, gdjekad on dođe prekasno i ne djeluje. Otrovanje je uslijedilo u tako velikom opsegu, da je liječenje uzaludno.

Slučaj je siromašnog Karla vrlo žalostan: on se nije mogao rješiti otrova, koji mu je otrovao um i srce. Nesretni sin živio je još nekoliko godina pod teretom teške melanholije. Umro je u 17. godini života ne pokazavši ni kojim znakom, da je promjenio svoje zlokobno mišljenje.

Duhovna pobuda vrhovnog glavara salezijanske družbe za 1939. god.

(Svim salezijancima, pitomcima i suradnicama.)

Po primjeru i u duhu sv. Ivana Boska posvetimo veselje, odmore i zabave.

Dva salezijanska misionara u području ratnog kreševa

U gradu Jananfon (Kineska) lijepo cvate velika salezijanska misijska naseobina. Misiju vode dva salezijanca, svećenici naše provincije, Mons. Jos p Kerec i vlč. g. Andrija Majcen.

Evo vijesti, koje šalju o svome teškome položaju u Kini.

Velečasni g. Andrija Majcen piše na uredništvo Katoličkih misija u Ljubljani ovo:

— Gospodine uredniče! Vama i svima dobrotvorima misija želim vesele božićne blagdane i sretnu novu godinu. Dragi Bog neka Vam obilato plati za sve žrtve, koje ste ove godine učinili za širenje kraljevstva Kristova.

Jučer je baš stigla k nama žalosna vijest, da su Mons. Josipa Kereca razbojnici malo da ne ubili. Pred tjedan dana otputovao je on u Čaotung, kamo ga je poslao apostolski delegat po službenom poslu. Na osamljenom kraju u gorama Laotopo napalo ga 8 razbojnika. Lišili su ga svega, što je ponio sobom. Isprebijali su ga, izmlatili ga kundacima i zadali mu nekoliko teških rana. Te nam je vijesti donio Kuli, komu se posrečilo uteći. Saznao sam također, da se vlč. g. Kerec nalazi sada u Tungčvanu kod patra Čenga.

U posljednje vrijeme razbojnici su u ovim krajevima preoteli maha. Svako je putovanje skopčano sa smrtnom opasnošću. Među razbojnicima ima najviše vojnika izbjeglica, koji se sakrivaju po gorama i šumama. Vlada se kineska u ovim teškim prilikama ne može skrbiti za red i mir.

I k nama su već došli u pohode japanski avioni. Srušili su gradsku učiteljsku školu, univerzu i pristanište za avione. Mnogo je mrtvih, još više ranjenih. Prisiljeni smo, da se često sakrivamo u podzemnim rupama.

Uza sve poteškoće, koje nas okružuju, imamo i tu nepriliku, da nam svaki čas kucaju na vrata naši vjerovnici. Htio bih, da sve zadovoljim, ali mi je blagajna prazna. Ipak se čvrsto ufam u Providnost Božju. Dragi nas Bog često teško kuša, ali nam uvijek konačno pošalje koga dobrotvora. Naše su škole ove godine polučile lijepe uspjehe u dobro katoličke Crkve i Kineskog naroda. Vlasti su se o njima laskavo izrazile i stavile ih drugima kao uzor. Ali mi tražimo samo jedno: da bi ovaj narod što više upoznao Ime Gospodnje i štovao ga."

Andrija Majcen,
sal. misionar.

Međutim je stiglo istomu uredništvu i pismo Mons. Josipa Kereca, koji sam opisuje, kako su ga napali razbojnici.

— Gospodine uredniče! Mislim, da ste već primili moje pismo, koje sam Vam poslao pred svojim odlaskom iz Junanfu u Čaotung. Danas se nalazim na po puta između ta dva grada, u Tungčvanu, u slabom stanju. 17. studenoga napali su me na putu preko visokih gora Kongshana oko deset i

po sati razbojnici. Izmlatili su me kundacima, polomili mi kosti i rebra i zadali mi tešku ranu u trbuhu. Dva su moja pratioca, đaka Jakoba China i moga nosača, ubili. Sve, što sam imao uza se i što su nosači nosili sa sobom, uzeli su nam. I moj križić, što mi ga je god. 1920. darovao i blaslovio sv. Otac Papa Benedikt XV. i moju krunicu, koju mi je blagoslovio sv. Otac Pijo XI., oteli su mi. Na po mrtva i gola ostavili su me nasred me u Čeči. Sada se nalazim u Tung-čvanu, gdje me je ljubezno primio kineski svećenik Marko Mej. Odavle sam poslao brzojav biskupu, koji mi je poslao ovu utješnu vijest: „Velečasni gospodine Kerecu! Vidajte rane, poskrbite se za odijelo, čekajte, dolaze dvije sestre.“ Sad čekam dakle ovdje na pomoć, koju će mi donijeti sestre od biskupa. — Razbojnici bi me bili zacijelo ubili, da nijesu kod mene našli dobrog plijena. Imao sam

Salezijanski misionari u Kini. (četvrti na desno: Mons. Josip Kerec).

ceste u gorskom snijegu. Kasno u noć nosači su me prenijeli u Laotopo u kuću tamošnjega mandarina. Molili smo ga, da nam posudi novaca, da kupimo odijelo i večeru. Obećali smo, da ćemo novac vjerno vratiti. Ali mandarin nije htio, da nam posudi, izgovarajući se, da nema novaca. Na veliku našu sreću došao je k nama kineski svećenik p. Čeng, koji me je ogrnuo svojim plaštem, našao za me kod neke obitelji dosta udobno konačište i isprao mi rane s kineskom rakijom. Slijedeći dan ujutro ponijeli su uza se mnogo korisnih stvari, a u novcu oko 4.000 kineskih dolara, koje mi je poslalo Društvo za širenje vjere, doskočivši donekle najvećim potrebama čaotunskih misija. Jedan mi razbojnik reče: „Da nijesi danas imao uza se toliko novaca, ovu bih ti bajonetu potjerao u srce.“

Ukrali su mi i razne važne listine, koje sam dobio od sv. Stolice i moju putnicu.

— Dragi gospodine uredniče! Ako se voljom Božjom dogodi, te zbog teških unutrašnjih ozlijeda ili zbog ka-

kve nove razbojničke navale na drugoj polovici puta umrem, molim Vas, da javite svim mojim dobročiniteljima, kako sam im duboko zahvalan za njihovu pomoć u našim misijama. Recite im, da se molim za njih.

Vaš zahvalno odani

Josip Kerec

Marija Pomoćnica u Asamu

Veoma radosna srca hoću da Vam pričam o ljubavi naše drage i moćne Marije Pomoćnice prema Asamu i o nježnoj sinovskoj odanosti naših kršćana Don Boskovoj Gospi.

Asam je Marijina misija. Marija, i to Marija Pomoćnica, došla je ovamo prije salezijanaca. Prvi salezijanski misionari, koji su počeli svoje djelovanje u Asamu prije 16 godina, ugodno su se iznenadili i vanredno razveselili, kad su našli u staroj katedrali u Šilongu kip Marije Pomoćnice. Majka je čekala svoju djecu. Onda je u Asamu bilo vrlo malo kršćana. Pa još prije 5 godina na pr. u selu Bara Dikorai nije bilo ma ni jednog kršćanina. Tad smo ga izručili zaštiti i brizi Marije Pomoćnice, i danas — čudesa! Preko 400 novokrštenika i mnogo katehumena! Sada gradimo u Tezpuru — našem misijskom središtu — crkvu u čast sv. Ivanu Bosku. A čim je svršimo, odmah ćemo u znak zahvalnosti Mariji Pomoćnici graditi Njoj u čast makar i malo svetište u selu Bara Dikorai. Otale će presv. Djevica pružiti svoje ruke da blagoslovi i zaštiti cijeli Asam, preporođen u Kristu.

Ne mogu da ne spomenem jedno iznenađenje, koje me je čekalo ljetos pri povratku s misionarskog puta, a koje je mogla učiniti samo ljubav prema Mariji. Dok sam, naime, bio odsutan, naš je dobri katehista Rafael sazidao krasnu lurdsku pećinu baš na okuki puta blizu misije. A znate li odakle mu kamenje? — Ostaci jednog starog poganskog hrama, posvećenog božici Kali, božici razaranja i smrti. Sad se odanle milo smiješi Bezgrješna stojeći na jednom lijepo i pravilno izdjelanom kamenu, koji je možda prije — ko zna — bio natapan krvlju jadnih ljudskih žrtava. Tako je eto Majka Božja opet satrla glavu paklenoj zmiji.

A čujte kako Asam proslavlja svibanjsku Kraljicu. Mjesec je svibanj u Asamu mjesec vjetra i mećave. Tada se ovdje prolama nebo, i kiše lijevaju kao iz kabla. Ali — *aquae multae non potuerunt extinguere charitatem* — „mnoge vode ne mogoše ugasiti ljubavi". Cijeli svibanj obilazimo mi naša sela, jer svako hoće da im bar jednom održimo Marijinu pobožnost s procesijom. Baš u Rikamari — 30 km od Tezpura — dočekali su me dragi novokršteni izvanredno milo. Izašli su daleko preda me po kiši i nevremenu, dočekali me klečeći u vodi, jer je sve bilo poplavljeno, a kad sam ih blagoslovio, oprali su mi ruke, ovjenčali me cvijećem — sve po običaju — i uz pjevanje i udaranje bubnjeva uveli me u selo. Radi kiše nijesmo mogli držati procesije, ali je zato crkva bila duplkom puna, i Marija je dugo u noć slušala pjesme i molitve svoje razdragane djece.

Tako je bilo svugdje, gdje god smo dolazili. Ljubav Marijine djece prema njihovoj nebeskoj Majci nije poznavala granica ni zapreka.

U jednom sam selu našao svega pet kršćanskih obitelji, a i te su bile kršćanske samo po porijeklu a ne po krsnom listu. Doselili su se ovamo davno, i među poganima izgubili sve osim uspomene da su sinovi kršćanskih roditelja. Nitko nije kršten, jer otkad su se doselili, nijesu vidjeli svećenika. Kad sam se pojavio u selu, odmah su se skupili oko mene sjajeći se od sreće što su doživjeli posjet kršćanskog svećenika. Benjamin, seoski poglavica, molio me u ime svih da im češće dođem, jer da će se tada sigurno cijelo selo krstiti. „Vidi, Oče, — reče poka-

zujući neku staru medalju, koja mu je visjela u vratu — već je nosim 12 godina, i to je jedina sveta uspomena, koja mi je ostala." Pogledao sam i teškom mukom razabrao drage crte Majčinoga lika. Bilo mi je jasno. Marija je bdjela i nad ovim dušama i upravila moje korake ovamo.

Još da spomenem jedno selo, koje se u stara vremena zvalo *Mathiapahar* (brijeg zemlje). Prije 10 godina podignuo je tu salezijanac don Piasecki na jednom ubavom brežuljku lijepu crkvu Marije Pomoćnice. Tada se cijelo selo krstilo, a njegovo se ime preko noći promijenilo u *Mariampahar* (Marijin brijeg). Na tom je Marijinom brijegu već niknula lijepa četica salezijanskih zvanja, a zrake sv. Vjere prosijavaju ostale po cijelom onom kraju i razgone pogansku tamu.

Na koncu da vam još prikažem jedan divan prizor iz dječjeg carstva naše misije. Ljetos smo održali u našoj zanatskoj školi u Gauhati utakmicu iz katekizma. 400 naših dječaka i djevojčica iz Tangla, Baishabanga i Mariampahara! 400 srdaca koja ljube Mariju Pomoćnicu! Kao prava djeca sv. Ivana Boska, i ako se nisu nikad vidjeli, odmah su se među sobom sprijateljili, i za čas je naša kuća provrela od mladenačkog veselja. A zaista je bio ganutljiv i utješan prizor, kad su svi s toliko pobožnosti i sabranosti pristupili sv. stolu Gospodnjem. Veliki se kip Marije Pomoćnice kočio usred mladeži, i činilo se kao da se dobra Mama smješi od sreće, što se nalazi ovdje okružena tolikom množinom svojih sinova i kćeri. U suton smo svečano osvjetlili crkvu, i na glas zvona počeli procesiju. 400 dječjih glasića pjevalo je lurdsku himnu sa svečanim pripjevom *„Pranám, pranám Maria"* (Zdravo, zdravo, Marijo!) A 400 je ruku visoko nosilo zublju kao prisegu vjernosti. Danas-sutra biće ovi dječaci i djevojčice žive zublje koje će svojim uzornim ponašanjem a možda i svojom krvlju pred cijelim poganskim svijetom posvjedočiti istinitost sv. katoličke vjere. —

don Vjeko Ravaliko,
salez. misionar.

I Kivari obavljaju duhovne vježbe

Prošle su godine naši misionari održali u Mendezu duhovne vježbe svojim Kivarcima. Tri su svrhe bile ovih duhovnih vježba: jedno da se te dobre duše što bolje priprave za uskršnju sv. Pričest, drugo da na taj način ujedno proslave i blagdan Marije Pomoćnice, a treće da se duhom pridruže svojoj katoličkoj braći i sestrama u Turinu na proslavi Marije Pomoćnice i sv. Ivana Boska. Iz pisma koje je odanle dobio vrhovni poglavar sal. Družbe razabire se kako one duše shvaćaju svoje kršćanstvo i ljube Boga. Evo jednog ulomka iz toga pisma:

„..... Uspjeh je ovih duhovnih vježba premašio svako naše očekivanje. Već smo mjesec dana unaprijed raširili okolo vijest o duhovnim vježbama i poziv da svi dođu primiti Božje milosti, koje im se eto obilno nude. I naši dobri Kivari odgovoriše tom pozivu uistinu širokogrudno. Da se ne prevare u datumu, mnogi su uzeli toliko zrna graha koliko je dana do duhovnih vježba, pa su svaki dan odstranili po jedno. Neki su došli na misiju već nekoliko dana prije određenog vremena. Prvi ih je dan bilo preko 60, a treći, svečani dan, oko stotinu. Treba naglasiti da je bilo baš kišno ekvatorsko doba, koje je ove godine bilo mnogo obilatije vodom nego lani. Uz to nam je nekoliko dana prije vježba ciklon odnio sjenik, koji je bio određen za zaklonište svim tim ljudima. Morali smo zato da na brzu ruku preudesimo naše hodnike u spavaonice i da podignemo šatore po dvorištu.

Došle su cijele obitelji, a mnoge su donijele sa sobom sve što su imale: pokućstvo, pse, piliće i.t.d. Koliko god je bilo utješno vidjeti ih toliko na broju, toliko je bilo pobudno i njiho-

vo ponašanje. Razmatranja su pratili s veoma uzornom pažnjom. Na početku smo im rekli da u ove dane imaju misliti samo na svoje duše a pustiti svaku drugu brigu i čuvati što veću sabranost. Vjerujte, Oče, nijesu se usudili da uzmu ni ono malo dozvoljene zabave i odmora. Mnogi su se odmah na početku ispovijedili, pa se onda pričešćivali sva tri dana. Na sam blagdan pričestilo ih se oko pedesetak — toliko ih je, naime, među učesnicima bilo već uopće pripušteno k sv. Pričesti. I svakoj su pobožnosti prisustvovali upravo sveto.

A da ste čuli zadnjeg dana svečanu Misu, kako je pjevaju Kivari! Nijesu uopće dali da uniđu bjelci u crkvu. „Ovo je Misa kivarskog blagdana!" — vikao je stari Puenghara.

Imali smo tada i jedno vjenčanje. Zaručnik je dugo odbijao da obavi zakonito vjenčanje, jer je htio da iz osvete ubije jednog Kivarca, a znao je da mu to kršćanski zakon zabranjuje. Ali onog se dana odrekao svake osvete i kršćanski se vjenčao. Da nije bilo nikakvog drugog ploda ovih duhovnih vježba, to bi nam bilo dosta.

Iza sv. mise posjedali su svi Kivari k bratskom ručku. Poslije podne su se pozabavili penjanjem uz glatki stup po nagradu, zatim su dobili euharistijski blagoslov i onda se razišli. Sve u svetom veselju i raspoloženju!

Lijepi blagdan Marije Pomoćnice okrunio je tako naše apostolske trudove.

Ivan Ginasi,
sal. mis.

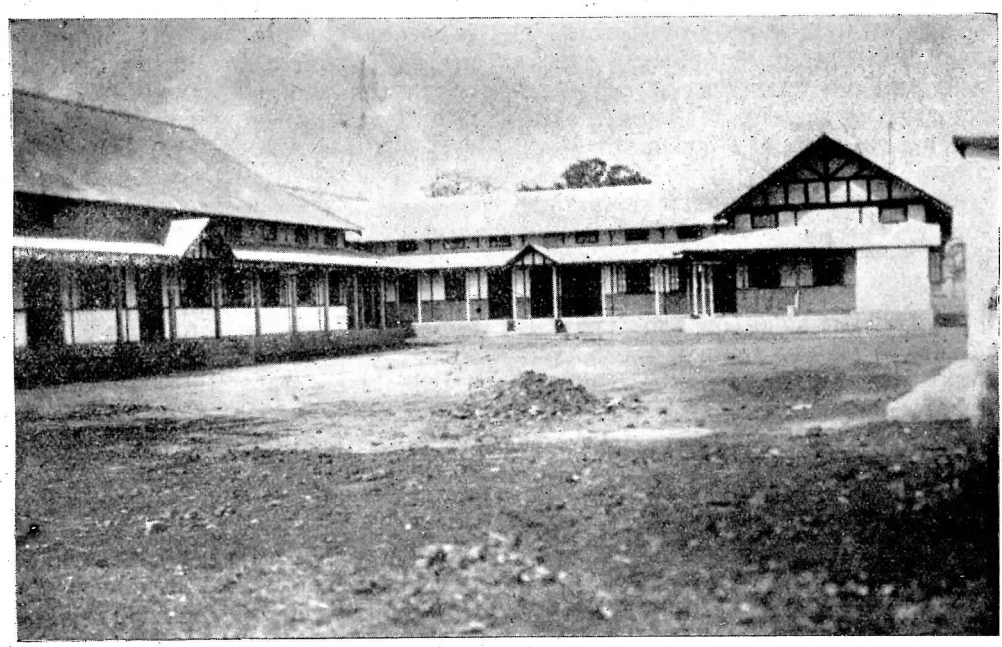

Zavod Kćeri Marije Pomoćnice u Joway-u (Assam)

Dominik Savio u misijama

U Kafubi su započeli veliki školski praznici. 180 dječaka, naših pitomaca, razišlo se svaki svojoj kući. Ali nedjeljom se vraćaju u velikom broju, pa tada obamrla škola opet oživi na nekoliko časaka.

Tako jedne nedjelje začujem kako neko plašljivo kuca na vrata. Bio je Kasongo Shimbi, jedan naš dječak. Iznenadio sam se, kad sam vidio da

hramlje. Koljeno mu je bilo neobično otečeno.

— Šta je to, dragi, šta ti je bilo koljenu?

— Ne znam, Oče, — ali jako me boli.

— I ti si došao pješice tako daleko da se pomoliš Bogu?

— Da, Oče. Put je doduše dug i naporan, ali su mi drugovi pomagali.

— Slušaj, dragi Kasongo, ti ćeš lijepo ići u bolnicu. Sestre će te njegovati, pa ćeš brzo opet i posve ozdraviti.

— Kako? Valjda to ne misliš ozbiljno, Oče!? Gdje bih ja sada pod ferijama bio u bolnici, kad su svi moji drugovi kod kuće! Ni govora!

Vidio sam na žalost da više neće imati mnogo veselih dana. A osim toga u očima naših urođenika bolnica nije ništa drugo nego jedno predgrađe groblja.

— Pa bi li htio radije ostati ovdje kod nas, Kasongo? I naše će te sestre paziti i njegovati, a čim ozdraviš, vratićeš se opet u selo.

Nije htio ni da čuje! Selo ga je mamilo. U ostalom s kim bi se on sada ovdje igrao? —

Otišao je, i dolazio nam je svakih petnaest dana. Ali njegovo nas je stanje sve više zabrinjavalo. On je očigledno propadao.

8. smo oktobra počeli novu školsku godinu. Naši su se crnčići sabrali, sretni i veseli što su opet kod Otaca (kod kuće je bilo i gladi!) Sreća i veselje — značajne crte svih salezijanskih kuća pa i u misijama — privukle su nam i Kasonga ali — teško bolesnog. Nije bilo druge, morao je u bolnicu. Ostavio nas je 14. oktobra, i svi smo predosjećali da je to bio zadnji pozdrav. Nijesmo se ni varali, jer su vijesti, koje su nam odanle poslale sestre, bile teške i ozbiljne: imao je bolove u bedrenom zglobu (coxalgia), i nije bilo nade u ozdravljenje. Metnuli su ga u gips, ali su ga brzo opet izvadili, jer čemu ga izlagati tako mučnim pokusima kad mu i tako nema pomoći. I najbolje injekcije ništa ne pomogoše. Sve što se pokušavalo, ostalo je nemoćno. Nadošle su još i komplikacije: po cijelom su mu nježnom tijelu izašle gnojne škrofule.

Konačno mu je ipak sestra bolničarka obzirno saopćila njegovo stanje. Dječak je odmah zatražio sv. krštenje, i izrazio je želju da ga krsti neko od naših otaca iz Kafube. Prve nedjelje adventa krenuo sam tamo. Našao sam uz njega cijelu njegovu obitelj. Došli su po njega. Pristali bi rado da ga krstim ali u njihovom selu. U svom su praznovjerju tvrdili da bi mu mogla donijeti nesreću voda iz ovoga mjesta, gdje se samo trpi i umire. Ja se, naravno, nisam uopće obazirao na to, pogotovo kad sam vidio da bi Kasongo teško stigao još živ u selo. Krstio sam ga u bolničkoj kapeli vrlo svečano, i s krsnom vodom, kojom sam polio glavu maloga Stanka — tako smo ga nazvali — pomiješale su se i moje suze, kojih nisam mogao zaustaviti. U njegovim skoro ugašenim očicama odražavala se tiha sreća preporođenja — milosti Bo-

— Sad može dragi Isus da dođe po tebe. Ti si Njegovo dijete zauvijek.

— Spreman sam, Oče. Ako Isus želi, neka me uzme.

Ali — ipak smo pomislili još na jedno. Ima netko mnogo moćniji nego su zemaljski liječnici. To je Onaj, u čijim su rukama život i smrt svega stvorenoga. Obratili smo se Gospodinu Bogu sa svim pouzdanjem a *po zagovoru njegova malog sluge č. Dominika Savija.* Mali je isti dan počeo devetnicu u čast anđeoskom mladiću. A i ja sam, čim sam došao u Kafubu, sazvao sve članove družbe sv. Alojzija, kojoj je pripadao i Stanko, i rekao im šta je na stvari. Dječaci su odmah i rado prihvatili moj prijedlog da se započne devetnica Dominiku Saviju, i ne samo ovi iz družbe sv. Alojzija nego i sva škola. Juriš na nebo! I — Gospodin nas je uslišao. Liječnici su s najvećim čuđenjem promatrali kako se Stanku vraćaju sile i kako vrlo brzo iščezava svaki trag škrofulama. 2. marta Stanko je došao

na misiju. Otada on opet živi kao i svaki drugi naš dječak točno po dnevnom redu našeg zavoda: ustaje u 6 sati, liježe u 9 i po, ide u crkvu, u školu, u blagovaonicu, na dvorište, igra se i šeta bez ikakvih smetnja.

Pitali smo jednog od onih liječnika, koji su ga liječili, i to jednog vjerski indiferentnog, šta misli o čudesnom ozdravljenju. Odgovorio je:

„Dobro ću se čuvati da ne napišem o tom ni riječi u kojem liječničkom vjesniku, jer bi čitatelji mogli pomisliti samo jedno od ovo dvoje: ili se taj liječnik hvali, ili ne zna šta je coxalgia."

Težina slučaja, nemoć liječničke znanosti te brzo i potpuno ozdravljenje — to su činjenice, koje nam govore samo jedno: i Dominik Savio nešto može! —

Salezijanski misionar.

A — Kun

A-Kun je rođen boležljiv, kržljav. Zbog toga su ga njegovi okrutni roditelji odnijeli i kao nepotreban težak teret ostavili na obali rijeke. U Kini i danas vlada taj barbarski običaj.

Plakalo je dijete, ali ga niko nije čuo. Prolazili su drhtaji vjetrića kroz lisnato drveće na obali, i ti su drhtaji bili jedina draganja na A-Kunovom lišću. Rijeka je silazila šumeći i cjelivajući nage nožice nedužnog A-Kuna, a ti su šumovi bili tepanje majke koje on više nije imao. Mama je A-Kunova otišla, a njega ostavila ovdje da možda bude plijenom šumskih zvijeri...

Rijeka je bila duboka. Ali ima i mnogo dubljih rijeka. A ipak ni more sa svojim neistraživim i mračnim dubinama nije tako duboko kao onaj bezdan u srcu majke, koja odbacuje život svoga života, tijelo svoga tijela, svog malog A-Kuna! Mališ je gledao rijeku, koja se blistala, i koja je za njega bila čitavo — more.

A onda — tako piše u povijesti A-Kunova života — naišlo je onim putem jedno biće, koje nije bilo tako okrutno, sažalilo se nad A-Kunom i odnijelo ga sa sobom. Kamo? — U kuću progonstva. U jednu osamljenu trošnu kuću u polju, izvan sela. Tu je dječak dalje rastao. Bio je mršav, suhonjav. Krumpir i malo riže, kuvane na vodi bez začina, bili su mu svagdanja hrana. Odjeća — stari dronjci sastavljeni velikim, dugim bodovima. Nožice bose. Pa bio je nahodče! Ko bi ga dakle odjevao kao gospodina!... Jeo je, treba dakle da i zasluži jelo. Dadoše mu da čuva bika, znate li, onu vrstu divljeg govečeta, golemog, zdepastog, s rogovima dugim i svinutim natrag, s dlakom crnkastom i gustom...

Mali je čobanin bio zadovoljan s tom svojom svagdanjom dužnosti. Bik mu je bio vjeran i nerazdvojan drug. Pokraj bika je A-Kun jeo, spavao, igrao se. Ponekad mu je skakao na leđa hitro kao vjeverica, i tako jašeći gonio ga u rijeku vitlajući sad desno sad lijevo dugom bambusovom trskom.

A-Kun je bio milo dijete, bistrouman, pametan, dobar (koliko ih takvih susretnu misionari u Kini!). Zato mu je dragi Bog dao veliku milost. Poslušajte samo:

Prolazile su sedmice i mjeseci. Jednog je dana došao i nastanio se u selu neki čudan čovjek s dugom crnom bradom. Kad ga je A-Kun vidio prvi put, malo se uplašio. Ali je čovjek imao na licu tako ljubezan smješak, a glas mu je bio tako sladak i silazio je u dno A-Kunova srca. Pomalo se A-Kun približio neobičnom čovjeku, koji mu je toplo milovao pahuljaste kose i pitao ga:

— Gdje je tvoja mama?

A-Kun je šutio.

— A tata?

A-Kun nije odgovarao. Nije ništa znao o svom porijeklu. Njegova je kolijevka bila tamo — na rijeci.

— A šta ti radiš? — nastavljao je misionar blago.

Dječak je — tako priča doslovce

njegova žalosna povijest — spustio glavu i ispod oka promatrao misionara.

Sreli su se više puta. A-Kun je trčao u selo i tražio svog velikog prijatelja, da dobije od njega samo jedan pogled, jedan smješak, jednu riječ. I postao je sretan, jer je eto i on našao u svom malom osamljenom svijetu jednog dobrog oca, koji mu je dao da okusi sve one radosti, što ih uživaju djeca uz svoje roditelje i u svojoj kući. Očevu su obitelj sačinjavali sami dječaci, ovakvi kao A-Kun, doduše bolje odjeveni, bogatiji, ali ne i sretniji od njega. A kuća je Očeva bila pravi raj za djecu. Svi su se tamo osjećali dobro, osobito oni nesretniji, jer su bili bliže srcu onoga, koji ih je ljubio i tješio.

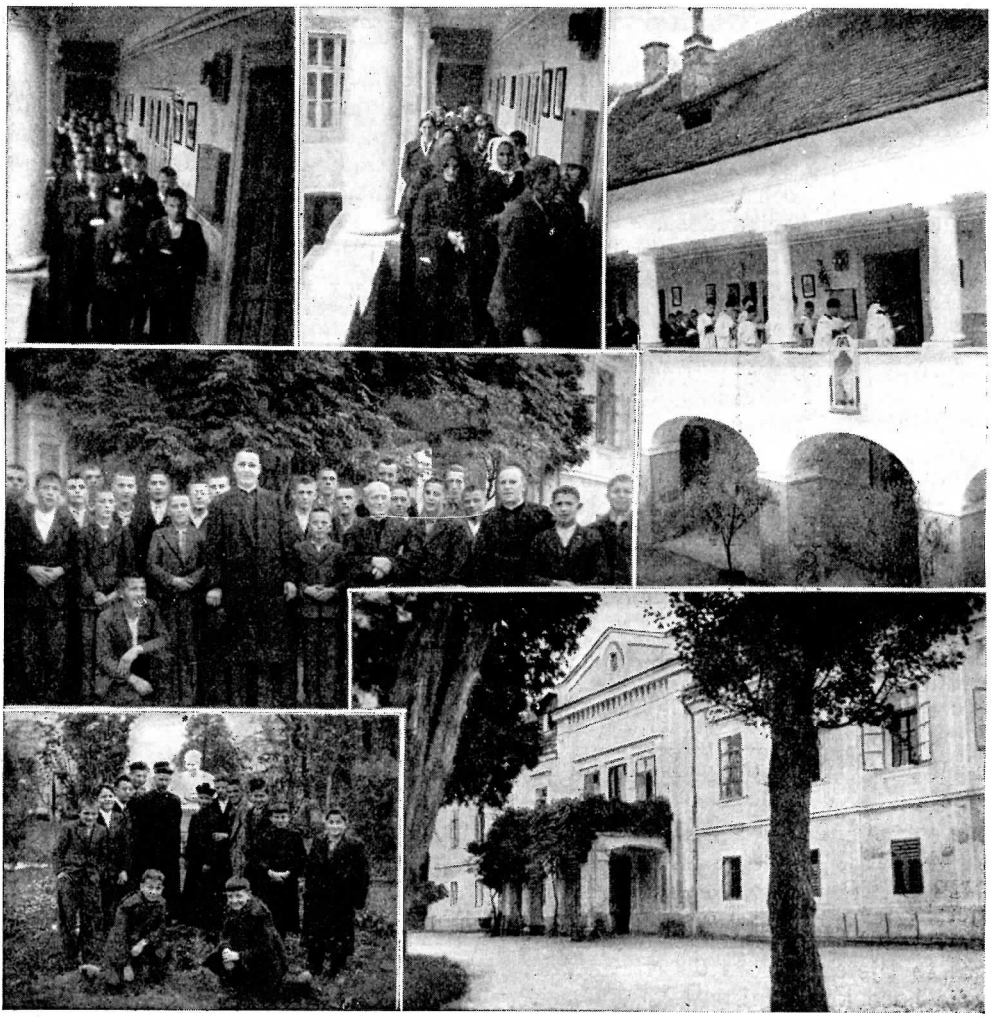

Nekoliko prizora iz ovogodišnjeg preoblačenja na Radni. Odozgo s lijeva na desno: *Novaci idu u crkvu. — Za njima njihovi roditelji i rodaci. — Novopreobučeni idu u procesiji u crkvu. — Novaci sa preč. gosp. inspektorom i vlč. g. magistrom prije preoblačenja. — Dvojica novaka iz Ljubljane među svojim bivšim drugovima pred Don Boskovim spomenikom u parku. — Pročelje zavoda na Radni.*

Dječaci su rasli. Kuća se povećala. Otac je sazidao pokraj nje i školu. Kad je bilo sve u redu, učitelj — a to je bio sam Otac — reče A-Kunu:

— Dođi i ti!

I odredio mu je mjesto. A-Kun se nije usudio doći onako poderan i bijedan. Smatrao se nedostojnim da sjedi s drugima. Ali kako je Otac ostao pri svom, A-Kun je konačno pristao i postao đak. I kakav đak! Pažljiv, oduševljen! Kad je dobio katekizam, skakao je od veselja. Njegova se mala pamet otvarala, njegovo se obzorje širilo. Drugovi više nijesu gledali na njegovu slabu odjeću, nego na njegovo lice rasvjetljeno svetom naukom i milošću, lice, na kom se vjerno odražavala lijepa i nevina duša.

Otac je mislio na siromaštvo svoje siročadi, i ako je i sam bio siromašan. Čim je mogao, dao je svom dragom A-Kunu novu haljinu. To je bio dan neopisivog veselja za bijedno nahodče. Još su mu falile cipele. Ali na to nije A-Kun ni pomišljao. Cipelice za A-Kuna?! — No, ako na to nije mislio on, mislili su drugi. Na takve i još ljepše stvari misle, i ako su daleko, prijatelji misijonara i njegove djece.

Jednog je dana Otac primio velik sanduk. Svi su se dječaci skupili oko sanduka i razgledali šta li bi to moglo biti unutra!

— Htjeli bi da znate? — govorio je Otac smješeći se. I zovnuvši slugu raskovali su sanduk i otvorili ga. Najprije se mnoštvu napetih očica ukazalo milo lice jednog nebeskog bića: Marije, Majke Isusove. A odmah zatim drugo jedno lice, lijepo kao rajski cvjetak: Djetešce Isus. Otac je tumačio. A-Kun je propitkivao i razmišljao: to Djetešce mora da je Kineščić, jer je boso kao i ja!

Kip je svečano odnešen u crkvu i postavljen na svoje mjesto. Otac je držao govor, u kom je najprije veličao daleke dobročinitelje, a onda upravio dječacima preporuku: Budite i vi darežljivi, dajte, ako imate, onome koji je siromašniji od vas!

A-Kun nije prečuo niti zaboravio ni slova. Otišao je kući zamišljen, zadubljen. Poslije nekoliko dana razdijelio je Otac najpotrebnijim i najsiromašnijim po par cipelica. I A-Kun je dobio. Kolika sreća! Svaki se žurio da ih što prije obuje. I A-Kun se sagnuo, ali — najednom se uspravi.

— Ne! — reče u sebi — neću ih obuti!

Te se večeri A-Kun — ne okusivši ni zrna riže — rano povukao za svojim bikom u staju. Ali — nije mogao zaspati. Pamet kao da mu se pretvorila u pravi mravinjak: dvije su se tu misli naročito gonile i borile. Dječak je mislio: ono tamo Djetešce nema cipela... Nema, nema — dobro sam vidio. A Otac je rekao: Treba da budete darežljivi, ko ima neka dadne onom koji nema. Otac ima pravo...

A-Kun se dignuo, tiho izišao i uputio se u selo. Bilo je gluho doba noći. Stisnuo je svoje cipelice i trčao, trčao... Stignuvši do crkve prođe tiho kroz dvorište. Mir i tama. Uniđe lagano u crkvu. Gospa je tu. Djetešce čeka... Upravo kao da mu čuješ dah u svetoj tišini... Jedno svjetlašce treperi... To je svjetlo drhtanje Božjega Srca, koje pozivlje k sebi... Zadržavajući dah pope se A-Kun na oltar. Njegove su cipelice pri vječnom svjetlu bile kao dva lijepa cvijeta, koja će on da prinese svom malom kineskom bratu — Isusu. Nježno natakne cipelice na Isusove male noge. Ali jao! Nenadano odjeknu škripanje brave. A-Kun se strese. Uplašio se, zadrhtao i skočio dolje s velikim štropotom.

Unišao je Otac. Priđe dječaku, koji je glasno plakao sakrivši lice rukama, pritiskajući oči prstićima kao da hoće da zatomi veliku bol i stid.

— Ti, A-Kune? Šta radiš ovdje u to doba? —

A-Kun je jecajući ispovijedao svoj grijeh:

— Oče — ja... cipelice... tamo...

I pokaza na Isusove nožice. Otac je razumio. Ganuće mu je gušilo riječi u grlu. Srcem nježnijim od majčinog uze dječaka za ruku i odvede

ga u kuću kao izgubljeno i nađeno jagnješce u ovčinjak. A onda mu reče:

— Dobro si učinio A-Kune! Tvoje su cipelice vrlo drage malom Isusu. Kad bi On mogao govoriti, rekao bi ti ovo, što ti ja sada kažem u njegovo ime: „Hvala ti, A-Kune! Primam dar, ali ga ostavljam tebi. Obuj cipelice, koje ti je Otac poklonio. Meni ne trebaju nego tebi. Obuj ih, i budi veseo! A i ostani uvijek tako darežljiv!"

A-Kun se naklonio i sav sretan umirio. —

Omladinski dom salezijanaca, Zagreb, Omiška 2.

U dugom nizu mnogih događaja skoro smo zaboravili da se i javimo našim dragim čitateljima hrvatskog Sal. vjesnika. Toliko se već toga zbilo da skoro već ni ne znamo gdje bismo počeli. Početak ćemo tamo od nezaboravna blagdana-imendana preč. gospodina direktora, kojeg smo proslavili još 6. studenoga ne samo sv. pričešću već i svečanom akademijom u domaćoj dvorani. Akademija je i ove godine opet pokazala, koliko je ljubavi i pouzdanja prema preč. gosp. Brumecu, koji već četvrtu godinu uspješno upravlja ovim Domom na Knežiji. Došlo je čak i dotle, da se na svršetku akademije stvorila himna „Dragec", u kojoj su se našli i ovi retci:

Kad bi muški zvijezde bile,
Dragec bio bi repača!

Malo šaljivo, ali moglo bi biti i za zbilju. Inače je sve bilo u svemu lijepo i u „štimungu."

Iza imendana dogodilo se još mnogo toga. Tako na pr. osnovalo se „Dječje carstvo", koje je već triputa nastupilo na zagrebačkoj radiostanici, a jedanputa čak i u zagrebačkom Velikom Zboru. Uspjesi nastupa ne potrebuju domaće hvale, jer je dosta bilo uzeti u ruke zagrebačke dnevnike i čitati u njima stupce laskavih pohvala o izvedbama naših programa. Ova Dječja družba imala je i više toga na domaćoj pozornici.

Mnogo uspjeha polučuju i Dramatska sekcija, koja je i ove godine davala više igrokaza kao na pr.: Hiljadarku za orgulje, Dva Amerikanca, Silom liječnik, Pospani Matek itd., a dva puta je čak gostovala i u provinciji (u Stenjevcu i Velikoj Gorici), dok jedanputa u Nadbiskupskom konviktu. Svagdje je prati srdačan aplauz. Svojim dohocima snabdjeva kazališnu garderobu, koja je ove godine dobila i svoju prostoriju.

Prigodom kazališnog komada „Sv. Nikola i deset krampusa", 4. prosinca bilo je i Nikolinjsko darivanje, na kojem je bilo podijeljeno 600 darova. Na Staru godinu bila je po običaju u prostorijama Mladenačkog otsjeka i Pripravnika Silvestarska zabava i čekanje Nove 1939 godine, a na Sveta Tri Kralja božičnica, na kojoj je opet bilo podijeljeno mnogo lijepih darova.

Pitomci također surađuju u kazališnim komadima, pa su se i vrlo dobro istakli na Bezgrešno Začeće igrokazom Svijetlo planina. Za božićne blagdane otišli su kućama, da se malo odmore i razvedre, ili kako bi oni rekli: „da ih barem za neko vrijeme ne muči matematika". Ove ih godine imade samo 30, ali su zato sami majstori, da im treba para. Zdravi su ko riba, mudri

ko Solomun, a rade ko „mašina“. Bog im dao još mnogo milosti na njihovu putu prema svećeništvu.

Druge sekcije kao ping-pong i nogomet također se dobro drže, i za jesensko prvenstvo uspjelo im je, da se opet uvuku među prve redove.

Župske organizacije također lijepo napreduju, posebice akcija za gradnju nove crkve, koja će započeti, ako Bog dade, u što skorije vrijeme sa izgradnjom. Knežijanac

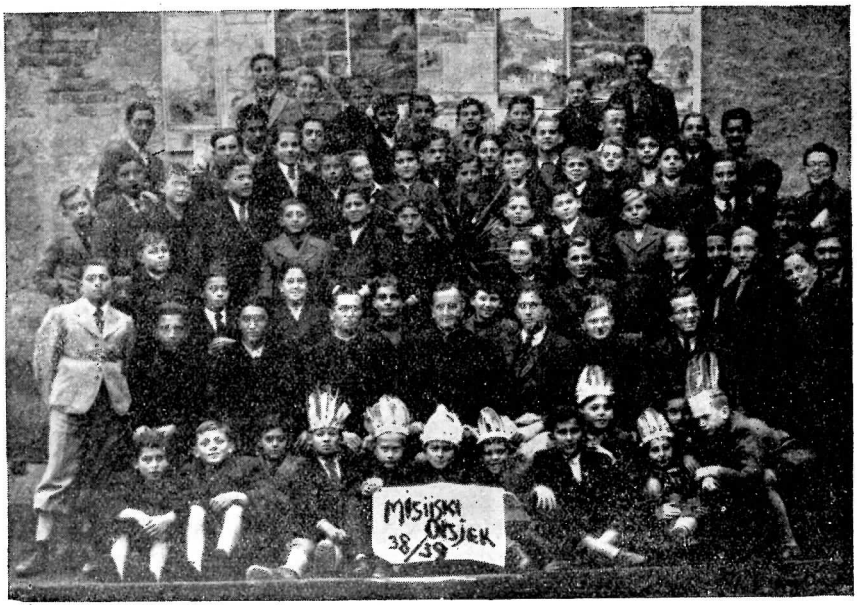

Zagreb: *Misijski otsjek u Nadb. Konviktu salezijanaca.*

Župa Marije Pomoćnice na Knežiji

Tijekom godine 1938 učinilo se u duhovnom i katoličkom prosvjetom radu u Omladinskom Domu i župi Marije Pomoćnice slijedeće: Svetih Pričesti podijelilo se vjernicima 30.080. Otslužilo se je 2.492 sv. Misa i održalo se 290 propovijedi. U mnogim vanjskim župama održale su se duhovne vježbe, propovijedi osobito preko uskrsnih i božićnih blagdana. U četiri škole vrši se potpuna katehizacija, tjedno ukupno 66 sati. U župi Marije Pomoćnice rodilo se 129 djece (godine 1937 - 111). Vjenčanih je bilo 73 para (god. 1937 - 50). Umrlo ih je 54 osoba (god. 1937 - 53). Zadnju utjehu na samrti dobili su 31.

Akademija smo imali 11, pretstava 42, predavanja 96. Sva Udruženja imala su svoje redovite sastanke svaki mjesec.

Pred crkvom Marije Pomoćnice rasprodalo se 2080 komada „Hrvatske Straže“, dnevnika, 260 komada „Hrvatske Straže“ tjednika, 260 komada „Katoličkog Tjednika“, 40 Kalendara Srca Isusova. Za gradnju crkve Marije Pomoćnice na Knežiji raspačalo se mnogo Božićnih karata, brošura itd. — a mnogi vjernici župe Marije Pomoćnice, kao i mjesno salezijansko suradništvo obavezalo se davati svoj mjesečni doprinos. Svetog Pisma Novog zavjeta raspačalo se 60 komada. Za Božićne blagdane obdarilo se 70 župskih siromaha s novcem, a mnoge i sa živežnim namirnicama.

SALEZIJANSKI VJESNIK izlazi svaki drugi mjesec. Godišnja pretplata 10 Din, pojedini broj 1.75 — „Salezijanski Vjesnik“ izdaje Uprava salezijanskog suradništva u Zagrebu. — Predstavnik Josip Tkalec. Tisak Salezijanske tiskare, Rakovnik. — Za tiskaru odgovara: Dr. Josip Valjavec, Rakovnik - Ljubljana. — Odgovorni urednik Nikola Pavičić, Vlaška ulica 38.

Dva salezijanska junaka

Jedne je večeri htio veliki apostol mladeži, i ako već poodmakao u godinama, da prisustvuje nekoj zavodskoj svečanosti u valdočkom oratoriju. Dječak, učenik četvrtog razreda gimnazije, koji je bio izabran da pozdravi Don Boska u ime svojih drugova, bio je očaran Očevom pojavom i pogledom, koji mu je prodirao u dno duše.

Taj je dječak bio Vjekoslav Versilja.

I dok je mladi govornik cjelivao svećevu ruku, prišapne mu Don Bosko u uho:

„Dođi poslije k meni, imam nešto da ti kažem..."

Versilja je skakao od veselja: riječi su se velikog Odgojitelja duboko usjekle u njegovu pamet i srce, i odzvanjale su kroz cijeli njegov život kao utješna jeka. Zvanje je Vjekoslava Versilje već dozrijevalo u Don Boskovoj misli i srcu.

Radi njegova odličnog uma i uzornog ponašanja poslali su kasnije klerika Versilju na gregorijansko sveučilište u Rim, gdje je postigao i doktorat iz filozofije. U dobi od 22 godine imao je već prvu sv. Misu. Mlad dobom ali bogat iskustvom i krepošću, vodio je kao učitelj novaka u Genecanu kod Rima uzdanicu salezijanske Kongregacije, mlade salezijance, i ostavio je kod svih nezaboravna sjećanja na dobrotu, radinost i apostolsku revnost.

Ali su njegov san bile — misije.

Taj mu se san i ispunio. Bio je dušobrižnik i biskup Kine, nositelj mira i osvajatelj duša, borac i mučenik. Stado ga je slijedilo gledajući u onaj križ, koji mu se blistao na grudima božanskom privlačivošću, onaj križ koji će jednog dana — kao strašno oružje spasenja i neslomiv štit u boju — biti poškropljen njegovom junačkom krvlju u znak pobjede vjere i nevinosti. Za svoje je Kineze bio spreman sve žrtvovati. Djeci je bio drugi Don Bosko. Po makaoškim je putovima tražio i skupljao sve one bijednike, koji su već došli na rub duševne i tjelesne propasti, i upućivao ih je cvjetnim stazama poštenja i rada. Za te je drage siromake, velike i male, podignuo institute, što će ostati trajni spomenici nad kojima će uvijek lebdjeti veličajna figura biskupa i apostola Versilje.

Monsinjor Versilja je živio euharističnim životom.

Svojim je Kineščićima pripovijedao o Bogu Ocu, o Otkupitelju Isusu, o presvetoj Mariji, Kraljici neba i našoj Mami, s riječima, koje su u srcima svih budile takova čuvstva da su uživali kao neki predokus raja.

Predosjećao je svoj svršetak. Govorio je: „Ako Gospodin hoće i moj život kao žrtvu da ova jadna Kina dobije mir, molio sam Ga nek mi pomogne da mu ga prinesem." Onom, koji mu je želio dug život, odgovarao je: „Osjećam da me Bog zove..." Jednom subratu, koji mu je darovao kalež, promatrajući dar reče s tugaljivom prijaznošću: „Ti mi darivaš ovaj kalež, koji će se možda napuniti mojom krvlju!..."

Kad je sv. Ivan Bosko gledao u priviđenju svoje misije, uskliknuo je: „Vidim krv!"

Tek što se je vratio s jednog dugog i napornog pastirskog posjeta, Mons. Versilja je odlučio da krene na apostolsko putovanje po sjevero-zapadnim distriktima. Zadnja mu je utjeha pred polazak bila što je vidio ostvareno konačno i sigurno uređenje malog sjemeništa u selu Hozai. Izjavivši da ide na jedan dugi, dugi put, zaželio je Božji mir onima, koji su ostali i blagoslovio ih posljedni put. S njim su otputovali: don Karavarijo, urođena katehistkinja Klara Tzen Tzyung, učitelji Marija Tong Sulien, njezin brat i Antun Panchin, te Panchinova sestra Paulina Jutze. Dok su čekali na stanici, tri su vojnika ispitivala monsinjora o cilju toga putovanja. Jedan je od tih vojnika nekoć pokušao da salezijancima oduzme Don Boskov zavod i da tamo smjesti vojnike. —

(Nastavak slijedi.)

OG SALEZIJANSKOG VJESNIKA

GLASNIK MARIJE POMOĆNICE

LIST ZA GRADNJU CRKVE MARIJE POMOĆNICE

GOD. II. SIJEČANJ - VELJAČA BROJ 1.

Korak naprvo

Pred godinu dana počeo je izlaziti Glasnik Marije Pomoćnice. Dvije želje ponio je sobom u široki svijet. Prva je, da proširi i produbi pobožnost prema Majci Božjoj Pomoćnici kršćana, a druga je slična prvoj, da podupre i pospješi gradnju svetišta u Njezinu čast.

Prošla godina nije donijela nikakovih razočaranja. Štoviše, ona je bila puna blagoslova Božjega i očitih izraza posebne sklonosti Majke Božje Pomoćnice.

Pobožnost prema Mariji Pomoćnici osvojila je srca svih onih, koji su čuli za sv. Ivana Boska. Sv. Ivan Bosko posijao je u naša srca ljubav prema Mariji Pomoćnici. Novo se pouzdanje rodilo u pomoć Majke Božje, nova se čudesa zbila pred našim očima, nove se milosti podijelile.

Sabirna akcija za gradnju svetišta Marije Pomoćnice, što ga dižu u gradu Zagrebu sinovi sv. Ivana Boska, lijepo napreduje. Prilike su u svijetu teške, ljudi je na poslu malo, ali to ništa ne zadržava Majku Božju Pomoćnicu. Njezina je želja, da se u Hrvatskoj digne svetište u Njezinu čast. Njezina je želja, da se u Hrvatskoj još više poživi štovanje Marije Pomoćnice, na slavu Božju i korist puka krščanskoga.

Darovi, koji stižu za gradnju svetišta i oduševljenje, kojim se darovi doprinose, jasno ispovijedaju, da je gradnju svetišta preuzela u ruke Majka Božja sama, da ona sama traži dobra srca, da ona sama darove vraća uzdarjima.

Ove je godine akcija za gradnju crkve stupila jedan korak naprvo. Gradnja crkve Marije Pomoćnice dobila je posebni blagoslov sv. Oca Pape Pija XI. Svi oni, koji bilo kako učestvuju u gradnji ove crkve, dionici su blagoslova Kristova namjesnika na zemlji. Riječi, koje je Krist upravio sv. Petru: „Što god razriješiš na zemlji, bit će razriješeno i na nebesima", vrijede i u ovom slučaju. „Što god blagosloviš na zemlji, bit će blagoslovljeno i na nebesima." Blagoslov sv. Oca Pape jest zalog blagoslova Božjega, jest na neki način izvanjsko očitovanje volje Božje, koji želi, da se sagradi svetište u čast Marije Pomoćnice, na korist duša puka krščanskoga.

Još jedan poticaj dobiše ove godine štovatelji Marije Pomoćnice. Dobiše ga od hrvatskog metropolite, Dr. Alojzija Stepinca, nadbiskupa zagrebačkoga. I on je jasno i nedvojbeno izrazio želju u posebnoj poslanici na štovatelje Majke Božje, da se u Zagrebu sagradi svetište u čast Marije Pomoćnice. I on je dao tomu radu svoj blagoslov. Njegova želja nama je sveta, njegov blagoslov jest zalog Božjega blagoslova.

Nema sumnje, de će ova dva poticaja osobito djelovati na sve štovatelje Majke Božje. Oni će se ove godine još više baciti na posao. Godina 1939. mora biti važna godina u razvoju gradnje crkve Marije Pomoćnice.

Potrebno je još samo to, da ovu godinu više nego ikoju dosada posvete i vruće molitve svih naših suradnika i dobročinitelja, vruće molive i požrtvovni darovi.

Znak Majke Božje Pomoćnice

Milost nije vezana ni o koji predmet, ni o koji događaj. Duh Božji diše, gdje hoće. Ipak je istina, da se dragi Bog često poslužio za dijeljenje

svojih milosti sad nekih osoba, sad nekih krajeva, sad opet nekih predmeta.

Medaljica Marije Pomoćnice jest predmet, na koji je Bog navezao nebrojene milosti. To se jasno vidjelo u životu sv. Ivana Boska, a i kasnije poslije njegove smrti.

Da je sv. Ivan Bosko vrlo cijenio nošenje medaljice Marije Pomoćnice, razvidno je iz pisma, što ga je pisao 13. travnja god. 1867. Č. s. Filomeni iz reda sv. Dominika.

Piše joj ovo: „Časna gospođo! Blagoslov Božji neka se obilato razlije na Vas i na sva Vaša djela. Amen. Šaljem Vam nekoliko medaljica Marije Pomoćnice, koje mi je blagoslovio sv. Otac Papa. Dijelite ih živom vjerom. Nadajmo se mnogo od Onoga, koji mnogo može."

Medaljice Marije Pomoćnice, što ih je sv. Ivan Bosko dijelio, gdje je god mogao, stvarale su prava čudesa. Njihov učinak osjetila je i mati sestre Filomene. I ona je od Boska dobila u dar medaljicu Marije Pomoćnice. O čudu, koje se zbilo u njezinoj kući, piše ona don Rui, prvom nasljedniku sv. Ivana Boska, ovo:

„God. 1867. Don Bosko mi je poklonio sveti znak Majke Božje i osokolio me, da imam pouzdanje u Mariju Pomoćnicu. I gle! Čim sam ovaj sveti znak objesila o vrat svoje bolesne kćerke, odmah je zadobila izgubljeno zdravlje. Premda moja kćerka nije stalno ležala, ipak niti je mogla jesti, niti probavljati, niti hodati; bijaše bez snage. Ja sam joj sama objesila medaljicu o vrat. Obje smo bile prema riječima sv. Ivana Boska pune vjere i puzdanja u pomoć Marije Pomoćnice. Moja je kćerka odmah počela dobivati boju lica, jesti s tekom, probavljati bez poteškoće."

Sredstva, koja je sv. Ivan Bosko preporučao onima, koji su tražili pomoći kod Majke Božje noseći njezinu medaljicu, jesu ova:

1. Zadobiti milost Božju dobrom sv. Ispovijedi i sv. Pričesti. Prije nego je Isus ozdravio uzetoga, oprostio mu je grijehe, rekavši: Čovječe, oprošteni su ti tvoji grijesi.

2. Učiniti koje djelo milosrđa, prema onoj Izaije proroka: „Zazovi Gospodina, i On će te uslišati, digni k Njemu svoj glas i On će ti reći: Evo me, pomoći ću ti, kad se smiluješ gladnomu i kad utješiš ojađenu dušu."

3. Moli se usrdno i ustrajno, kako kaže sv. Pismo: Molite i dat će se vam.

— Proljetos mi oboliše tri govečeta, pa sam obećao sv. Ivanu Bosku, ako mi ih ozdravi, da ću dati skromnu svoticu za njegova djela. Don Bosko je pomogao, pa s veseljem izvršujem svoje obećanje.

Jedan težak

Liječnik potvrđuje: Potpisani potvrđujem da je samo vrhunaravna sila mogla spasti Alziru Kalil od sigurne smrti.

Turin Dr. Vjekoslav Kabral, liječnik

Vozio sam se po svom običaju biciklom, kad zapnem za jedan kamen i otkotrljam se zajedno s biciklom. Zadobio sa pri padu ljutu bol u jednom koljenu. Brzo su mi pružili pomoć i lijek, ali — bol se povećala. Liječnik naredi da me prevezu u bolnicu. Tamo ustanoviše radioskopskom pretragom, da mi se upalio zglob. Odrediše, da će mi sutra staviti nogu u gips. Ali u to dođe moja rođakinja i donese moći č. sluge Božjeg Dominika Savija, sveza mi ih na bolesno koljeno uvjeravajući me: „Znaš, Fra-

njiću, Dominik Savio hoće ti pomoći. Moli ga od srca, pa ako ne moradneš sutra u gips, reci svakom, da te je on ozdravio!" Primio sam prijedlog rado, i kako toga dana nisam imao drugog posla, mnogo sam molio. — Sutra u jutro prije nego će mi staviti nogu u gips, moji zatražiše još jedan radioskopski pregled. I eto, liječnici se iznenadiše, kad pronađoše, da je noga zdrava.

Neizmjerno zahvaljujući pripisujem ovu milost zagovoru anđeoskog mladića.

Novi Ligure Franjo Alinjani

— Sada, kad je skoro potpuno ostvaren moj ideal da budem misionar, osjećam dužnost da se javno zahvalim sv. Ivanu Bosku.

Mnogo je već godina kako sam oćutio poziv, da se posvetim Bogu u redovničkom staležu i da idem u misije, ali mi nije bilo moguće, da odgovorim tome pozivu. Ipak sam stalno gojio čvrsto pouzdanje u sv. Ivana Boska, i neumorno sam molio. Trebalo je deset godina dok sam svladao sve poteškoće i uspio da ostvarim svoje želje.

Otišao sam u Turin, da zahvalim sv. Ivanu Bosku pred njegovim oltarom, a sada se evo nalazim u kući — matici Bijelih Otaca u Africi. Da se uvijek zahvalno sjećam milosti sv. Ivana Boska, uzeo sam kod redovničkog oblačenja njegovo ime.

S najvećim poštovanjem čuvam jednu njegovu relikviju, ljubim je svaki dan i molim dobrog Oca, da me i nadalje štiti i učini me dostojnim ovog redovničkog odijela, što ga nosim.

Sa sv. Ivanom Boskom veže me zahvalnost već odavno, jer mi je on izmolio i milost da pređem iz protestantizma u kat. vjeru. Primio sam sv. krst u jednoj salezijanskoj kapeli. Sada sam si preduzeo, da širim pobožnost prema velikom „ribaru duša", sv. Ivanu Bosku, koji je stajao u tako dobrim odnosima s utemeljiteljem naše Družbe kardinalom Karlom Lavižerijem.

Maison — Cavel, Algerija. Fr. Ivan Bosko Marino De Sanktis, novak Družbe Bijelih Otaca.

S najvećim veseljem želimo da se prigodom 40-godišnjice vjenčanja javno zahvalimo nebeskim zaštitnicima naše obitelji, Mariji Pomoćnici i sv. Ivanu Bosku, za bezbrojne milosti, koje su nam dali. To su prije svega milosti duhovnog reda, među kojima ističemo: redovnički poziv naših četiriju sinova u salezijansku Družbu, gdje sada rade s najvećim oduševljenjem, zatim praktičan kršćanski život u obitelji i sveti Božji strah, koji smo eto uz Božju pomoć usadili u srca sve naše djece. A onda su to i milosti materijalnog reda kao: dobro zdravlje trinaestero naše djece, stalna pomoć u uzdržavanju tako brojne obitelji osobito za teških vremena kao što je bio svjetski rat, očuvanje od pogibli, namještenje sve naše djece, i sretan povratak jednog sina iz Libije, gdje se nalazio u vojnoj službi.

Jedna katolička obitelj

— Razboljela sam se, ali nisam svojoj bolesti pridavala nikakve važnosti. Mislila sam: to će već proći. Nastavila sam svoje kućne poslove, ali za kratko. Bolest se razvila. Morala sam leći, groznica mi oduzela svaku snagu. Pozvala sam liječnika dr. Kabrala, koji odmah utvrdi da se radi o teškoj zarazi. Upotrebili smo sva sredstva. Ništa nije pomoglo. Groznica me je stalno držala, temperatura 39 - 40. Sam mi je liječnik svjetovao, da pređem u bolnicu „Kuću milosrđa." I tu se na meni iskušaše svi mogući lijekovi, kojima raspolaže ljudska znanost za ovakve slučajeve. Ali — moje je tijelo s dana na dan vidno propadalo. Izgledala sam već živi kostur. Došla sam na rub groba. Sestra me bolničarka pripravila na sv. zadnje sakramente i na smrt. Mom se mužu srce cijepalo od bola. Nije znao, kome bi se svecu obratio za pomoć. Sestra bolničarka iskoristi tu priliku i nagovori ga, da se pripravi za sv. Pričest, i to za prvu sv. Pričest, jer je dotad nije još primio! Uistinu, tada se ispovjedio i pričestio s mnogo dobre volje, i još više — obećao je Gospodinu Bogu, da će biti revan praktičan katolik. Moje stanje ipak ostade isto. Sav izvan sebe pri pomisli da će me zbilja izgubiti, htjede muž da me preveze u drugu koju bolnicu, ne bi li se ipak našao koji lijek da me spase. No, upraviteljica bolnice uspije, da ga odvrati od tog nauma i da ga umiri.

„Danas je — reče — vigilija stogodišnjice rođenja don Rue; povjerimo njemu ozdravljenje Vaše žene. Uvjerena sam da don Rua neće reći „ne", jer nam je dosad sve učinio, za što smo ga molili." — Odmah smo počeli žarko da molimo. Dali su mi komadić njegovih moći, da ih progutam. S kolikom sam ih vjerom i pouzdanjem progutala, to znade samo don Rua. Čim sam to učinila, groznica, koja me tresla dva mjeseca, popusti, temperatura spade skoro na normalu. Počela sam se onda sve više oporavljati, i već za nekoliko dana, na čudo liječnika i svih koji su poznavali moje stanje, vratila sam se kući posve zdrava.

Otada je već 12 mjeseci, a ja se osjećam ne samo zdravom već i jačom nego prije bolesti.

Zahvaljujem Gospodinu Bogu i Njegovom vjernom sluzi don Rui, što su me utješili zdravljem tijela a moga muža zdravljem duše.

Don Rua čini čudesa kao i Don Bosko.

Alzira Kalil
i muž R. Antun Kalil

DAROVI ZA GRADNJU CRKVE MARIJE POMOĆNICE U ZAGREBU

N. N. 1000 din. — Slodej Marija 300 din. — Obitelj Stjepana Blažanina 240 din. — Omladinski dom Knežija 392 din. — Po 150 din.: Mala Cvetka — Foder Anica — V. M. — Čak Martin. — Gdja Huzek 130 din. — Hinko Babić 128 din. — Vlč. Fran Žužek 110 din. — Zuppa Marcelin 110 din. — Po 100 din.: Vlč. Žerdin Josip — Kliman Josip — Bachman Ana — Fr. Kršnjavi — Blažević Slava — Belemečić Ilija — Matena Jelka — Leš Franciška — Svitlanović Mato i Katica — Matić Lucija — Vlč. Špan Ivan — Honig Franjo — N. N. — Bogović. — Salez. suradn. Knežija 82 din. — Po 50 din.: Slavečki Juraj — Marija Tot — Ivan Gračanin — Madjer Zora, mjes. dopr. — Pastva Ana — Utvić Teodor — Teta Nikolaja — Sabljak Marija — Jagarić Filipina i Aleksandar — Madjer Zora mjes. dopr. — Kovač Dora — Svilana Bišćan — Palković Jelena — Klekl Josip — Župni ured Veliškovci — Franjevački samostan Visovac. — Nadbratovština Marije Pomoćnice Knežija 45 din. — Ivica Pavelka 45 din. — Knežević Franjo 40 din. — Po 30 din.: Krušić Josipa, mjes. dopr. — Franičević Ivanka — Matković Stevo — Jagodić Terezija — Pandić Stanislav — Marija Ribar i Antonija Zemlja — Lavička Marinka. — Huzjak Marija 25 din. mjes. dopr. — Po 20 din.: Ban Anast. — Šimonji Marija — N. N. — N. N. — L. Pajnić — Dr. Zagoda, i gdja nećakinja — Rajković Stana — Maruša Ana i Paula Car — Petroci Josipa — Pavlović Marija — Zajec Jelka, mjes. dopr. — Kurajica Pero — Črepanj Hedviga, mjes. dopr. — Franolić Jerko — Matulović ud. Franina — Riedl Karlo — Gvozdanović Anka — Paukovič Kata — Preskar Apolonija. — Po 15 din.: N. N. — Obitelj Marčetić — Kvirin Lebiš — Fatiga Marija — Posavec Jalža — Kahn Marija 14 din. mjes. dopr. — Po 12 din.: Perok Bara — Ivčer Marija mjes. dopr. 12 din.: Gdja Potočnik — Hajduk Justina — Kraljić Eva — Blažičko Kata — Lončar Vlatka — Milka Katanica — Degan i Igrčić. — Po 10 din.: Vukmanić Tomo — Marija Krivak — Matija Lipovčan — Terezija Dunić — Fundak Mijo — Am. Šrofenauer — Štefičić Marija — N. N. — Kovač Franjo — N. N. — Fundak Mijo — N. N. — Svedl Barbara — Bišćan Terezija — Melkus — Grigić Mijo — Boltek Tereza — Perić Klement — Halapir Anka — Krsnik Marija — Šantl Franja — Prekupec Ivan — Kreček Đuro — Žagar Marija — Kos Antun — Šiler Ivo — Gronfes Veronika — Benjo Rozalija — Kain Andrija — Hiel Antun — Vlč. Horvatović Juraj — Obranović Ana — Pavao Jalušić — Barica Težak — Rendulić Janja — Paukovič Jaga — Tomić Andrija. Mjes. dopr. po 10 din.: Matković Terezija — Drenik Hilda — Cvijeta Hršak — Jovanovac Franjo — Krivošić Anka — Drenik Hilda — Rendulić Ljubica — Cvijeta Hršak — Matković Terezija — Blumšanj Ana — Črepanj Hedviga — Šimonji Marija — N. N. 7 din. — Weber Marija 6 din. — Po 5 din.: Lehkec Petar — Fišer Rudi — N. N. — don Franjo Vrčić — Gdja Kiepach — Vojnić Evica —N. N. — Sušnić Mijo. — Po 4 din.: Fagić Fanika, mjes. dopr. — Lubojević Ana — N. N. — Po 3 din.: Mihić Janja — Šneler Božo. — Po 2 din.: Lugarić Antonija — Bosner Makso — Skopac Ljubica, mjes. dopr. — Omerza Kristina, mjes. dopr. — Vincent Ivan — Anđela Presl. — Sakupili: Dinarska akcija, Knežija 1085 din. — Gdja Kofeček 75 din. — Strašček Štefa 70 din.

Za 1. kub. metar zida darovala Matečić Vera.

Salezijanska tiskara - Rakovnik, Ljubljana.

P. n.

Pregledavajući imenik naših suradnika, ustanovili smo, da svi redovito primaju „Salezijanski Vjesnik", ali mnogi nisu još nikada ili više godina ništa poslali da nama omoguće plaćati tiskarske troškove.

Kod nekih je ***možda*** *razlog:*

1. *da nisu ispravne i točne adrese, što mi nismo mogli ispraviti, jer nam to nije nitko javio, niti vratio Vjesnik.*
2. *Neki su možda i umrli, a nitko nas o tome nije obavijestio.*
3. *Neki opet misle, da šaljemo Vjesnik besplatno.*

Prilažemo stoga ovom broju čekovnu uplatnicu s molbom, da se nas i Vi sjetite kakovim milodarom za Vjesnik, jer bi Vam ga u protivnom slučaju morali obustaviti.

Ako je komu teško platiti 10 din godišnje za Vjesnik, može se dogovoriti sa dvojicom ili trojicom te zajednički naruče i plate jedan broj Vjesnika na jedno ime, a ostali mogu biti upisani kod nas samo kao suradnici bez Vjesnika.

Pothvat sv. Ivana Boska među Hrvatima treba mnogo duhovne i materijalne potpore sa strane naših dobrih suradnika i suradnica. I zato s velikim pouzdanjem kucamo na Vaše plemenito srce. Jedino Vašom pomoću moći ćemo i kod nas učiniti mnogo dobra za našu milu hrvatsku mladež.

Milodare blagovolite slati ovoj Upravi.

Uprava salezijanskog suradništva
Zagreb, Vlaška ul. 38

FILIJALA POŠTANSKE ŠTEDIONICE U ZAGREBU

PRIZNANICA

Popunjava uplatilac

na iznos od ..... Din. .... p.

slovima Dinara .....

uplaćen danas na ček. račun br. **37-856**

Ime vlasnika ček. računa:

Uprava salezijanskog suradništva, Zagreb.

Uplatni br. po dnevniku .....

Naplaćena taksa Din. ..... p. .....

Potpis službenika

FILIJALA POŠTANSKE ŠTEDIONICE U ZAGREBU

IZVJEŠTAJ

vlasniku čekovnog računa

Popunjava uplatilac

Iznos od ..... Din. .... p

uplatio je

Ime uplatioca .....

u korist ček. računa br. **37-856**

Uprava salezijanskog suradništva, Zagreb.

Dana .....

FIL. POSTANSKE ŠTEDIONICE U ZAGREBU

TEMELJNICA

za knjiženje

Popunjava uplatilac

Iznos od ..... Din .... p.

uplatio je

.....

na ček. rač. br. **37-856**

Dana .....

Uplatni br. po dnevniku

Obr. br. 106 š. „Uplatnica“ (vel. 11x24 cm.)

Ovaj dio ostaje kod Poštanske štedionice i na njega se ne vrše saopćenja vlasniku čekovnog računa.

Prostor za saopćenja vlasniku računa

Ovom čekovnom uplatnicom može izvršiti uplatu na blagajnicama Poštanske štedionice ili njenih filijala ili na svima poštama u Kraljevini Jugoslaviji svako lice do neograničene svote i bez dokaza istovjetnosti.

Popunjavanje uplatnice vrši sam uplatilac i to ili rukom (samo mastilom), ili štampanjem ili pisaćom mašinom. Priznanicu potvrđuje blagajnica Poštanske štedionice ili pošta i vraća je uplatiocu. Datum na uplatnici mora odgovarati danu uplate.

Priznanica je potpun dokaz izvršene uplate za račun vlasnika čekovnog računa, kad je snabdjevena uplatnim brojem, potpisom ovlašćenog službenika pošte ili Poštanske štedionice i otiskom žiga.

Nejasno popunjene, poderane, uprljane, ispravljene ili brisane čekovne uplatnice pošte ne smiju primati.

Reklamacije se primaju samo u roku od 3 godine.

ČITAJTE NAŠE KNJIGE

Uprava salezijanskog suradništva u Zagrebu, Vlaška ul. 38, ima ove knjige:

DON BOSKO tvrdo u platno	35.—	VESELI KUMEK (anegdote)	1.—
BL. MARIJA MACARELO	2.—	MLADA AKCIJA	1.—
SV. TARZICIJE	0.50	SV. ROK	1.—
ČUDESA MAJKE BOŽJE BISTRIČKE	2.—	GODIŠTA 1931., 1933., 1934., 1935., 1936. SALEZIJANSKOG VJESNIKA	
IZ KNJIGE ŽIVOTA	1.—	broširano	10.—
KRATKI VALOVI	1.—	uvezano	15.—

Uredništvo je primilo:

NOVE KNJIGE DRUŠTVA SV. JERONIMA.

Prve knjige Jeronimskoga književnog društva izašle su za g. 1869., prema tome su edicije za g. 1939. **sedamdeseto godište.** Svakako je to za naše prilike važan jubilej, da neko hrvatsko pučko - prosvjetno društvo radi ustrajno i bez prekida toliki niz godina, i sve većom snagom i poletom.

Prema zamisli vodstva Društva sv. Jeronima s ovim godištem započinje petogodišnja priprava za jeronimski dijamantni jubilej, pa je po toj osnovi načinjen posebni književni program, za godišnja izdanja kroz to vrijeme, tako da bi u nekih 50-ak knjiga toga razdoblja bilo enciklopedistički obrađeno sve glavno znanje potrebno današnjem čovjeku sela i grada. Važno je dakle, da se jeronimske knjige toga petogodišta uzimaju u punom broju i čuvaju kao glavni dio kućnih knjižnica.

Ovogodišnja jeronimska izdanja jesu:

1. Kalendar „Danica" za god. 1939.
2. Pavelić M. D. I. „Zvijezde Srca Isusova" Pjesme o ugodnicima Božjim.
3. „Jedni grade, drugi razgrađuju" knjiga o današnjim državnicima.
4. Stuparić M. „Ispod Goričke planine" pripovijesti iz Moslavine.
5. Mohaček dr. M. „Kako se hrani bilje" ratarska kemija.
6. Grmović V. „Majka priča" pripovijesti iz Bosne.
7. Kukalj D. „Žrtva Novoga Zavjeta" pučka liturgika I."
8. Babić prof. B. „Naša Zemlja" pučka geologija.
9. Ivšić Dr. M. „Gospodarski život sela."

Svih 9 knjiga stoji 50 dinara. 5 knjiga (1-6) 25 dinara, prve tri knjige dinara 15. —

PRVA JERONIMSKA LITURGIJSKA BROŠURA. U nizu brošura po dinar, što ih izdaje Hrvatsko Književno Društvo sv. Jeronima, izašla je sad jedna i s područja liturgijskoga. **Dragutin Kukalj,** župnik u Slunju, istaknuti praktični liturgijski pregalac, sastavio je brošuru, kako se na najjednostavniji i najzgodnjiji način može liturgijski sudjelovati kod tihe sv. mise. Ta je brošura eto sad izašla pod naslovom „Žrtva svete mise", a namijenjena je jednako školskoj mladeži kao i puku. Neka ona posluži, da se i omladina i puk počne privikavati na liturgijsko sudjelovanje kod sv. mise. Osobito neka duhovnici sa članovima Katoličke Akcije pomoću tih brošura počnu praktički raditi na liturgijskom polju. A kako se približava nova školska godina, stavljamo i vlč. katehetima na srce, da uvedu sudjelovanje školske mladeži kod sv. mise, po ovoj brošuri. Da se i stotinu tisuća ove brošure raširi, bilo bi još premalo prema važnosti, koju ona ima. Preporučamo je najtoplije.

Ako je naslovnik umro ili promijenio stan, molimo, da se Vjesnik vrati:
UPRAVA I UREDNIŠTVO U ZAGREBU, VLAŠKA UL. 38.